

Katarína Nevrllová – Katarína Chlpíková – Adela Ismail Gabričková

Jazykové funkcie

na komunikačnej úrovni

C1

(slovenčina ako cudzí jazyk)

UNIVERZITA
KOMENSKÉHO
V BRATISLAVE

Katarína Nevrlová – Katarína Chlpíková – Adela Ismail Gabríková

Jazykové funkcie na komunikačnej úrovni

C1

(slovenčina ako cudzí jazyk)

2025

Univerzita Komenského v Bratislave

Dokument je výstupom projektu Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky v spolupráci s Úradom podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku: Inštitucionalizovanie a podpora jazykového vzdelávania cudzincov

© Autorky, 2025

PhDr. Katarína Nevrlová

Mgr. Katarína Chlpíková

Mgr. Adela Ismail Gabríková, PhD.

Univerzita Komenského v Bratislave, Filozofická fakulta

Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk

Vedúca projektu a odborná garantka

Mgr. Michaela Mošaťová, PhD.

Recenzenti

doc. PhDr. Jana Pekarovičová, PhD.

Mgr. Renáta Pavlová, PhD.

Mgr. Radoslav Ďurajka, PhD.

© Studia Academica Slovaca – centrum pre slovenčinu ako cudzí jazyk

Publikácia je šírená pod licenciou Creative Commons CC BY-NC-SA 4.0

(vyžaduje sa: povinnosť uvádzať pôvodného autora, len nekomerčné použitie, povinnosť odvodené dielo zdieľať pod rovnakou licenciou ako pôvodné dielo).

Viac informácií o licencií a použití diela: <https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

https://stella.uniba.sk/texty/FIF_sacj_jazykove_funkcie_ku_C1.pdf

Vydavateľ

Univerzita Komenského v Bratislave

ISBN 978-80-223-6114-9 (tlač)

ISBN 978-80-223-6115-6 (online)

Studia Academica Slovaca
Filozofická fakulta UK
Gondova 2
811 02 Bratislava
Slovensko

www.fphil.uniba.sk/sas

Obsah

Úvod	6
1. Vyjadriť postoj	8
Vyjadriť pravdepodobnosť/predpoklad	8
Vyjadriť pochybnosti	10
Presne vyjadriť postoje	12
Vyjadriť abstraktné myšlienky	15
2. Vyjadriť pocity a reagovať na ne	17
Presne a komplexne vyjadriť príjemné pocity	17
Presne a komplexne vyjadriť nepríjemné pocity	20
Presne a komplexne vyjadriť ambivalentné pocity	22
3. Interpretovať, vyhodnocovať a uvádzať súvislosti medzi informáciami	24
Uviesť súvislosti medzi čiastkovými informáciami	24
Zhrnúť informácie	27
Interpretovať informácie	28
Zaujať hodnotiace stanovisko k informáciám	30
Vyjadriť iróniu a porozumieť zámeru ironického textu aj narážkam	33
4. Vyjadriť možné príčiny a dôsledky, tvoriť hypotézy o príčinách a dôsledkoch	35
Uvažovať o možných príčinách a dôsledkoch	35
Tvoriť hypotézy o príčinách a dôsledkoch	37
5. Vyjadriť neistotu v názoroch, zdôrazniť svoje presvedčenie a názor, vyjadriť odtiene presvedčenia	40
Vyjadriť sa váhavo, nejednoznačne	40
Presvedčivo obhajovať svoj názor	41
Spontánne reagovať na správy a rozhodnutia	42
Reagovať na vyslovený názor	43
Vyjadriť sa k odbornej téme	45
6. Vyjadriť kritické stanovisko a hodnotenie	47
Vyjadriť kritické stanovisko	47
Vyjadriť hodnotiace stanovisko	50
7. Uvádzať komplexné argumenty, zdôvodňovať, presvedčivo obhájiť svoj názor	55
Systematicky rozvíjať argumenty	55
Prijať protiargument, dôvod	56
Vyjadriť súhlasné stanovisko	57
Odpovedať na protiargumenty	57
Hľadať spoločné stanoviská a prezentovať závery argumentácie, rozhovoru	59
Zdôrazniť vyjadrenú myšlienku, problém	60
Použitá literatúra	62

Úvod

Publikácia *Jazykové funkcie na komunikačnej úrovni C1* je treťou zo série kníh venovaných funkciám jazyka na úrovniach A1 až C1, ktoré predstavujú metodickú pomôcku pre lektorov a učiteľov slovenčiny ako cudzieho jazyka a tvorcov učebných materiálov v oblasti slovenčiny ako cudzieho jazyka.

Všetky tri publikácie sú výstupom projektu *Inštitucionalizovanie a podpora jazykového vzdelávania cudzincov*, na realizácii ktorého sa podieľalo centrum Studia Academica Slovaca Filozofickej fakulty UK v Bratislave vďaka podpore Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky (SERR, 2022, s. 137) uvádza, že jazyková kompetencia súvisí so správnym používaním jazyka ako systému, zatiaľ čo pragmatická i funkčná kompetencia sa týkajú aktuálneho používania jazyka pri vytváraní textu alebo jazykových prejavov, ktoré hovoriaci používajú na vyjadrenie komunikačných funkcií. Pod funkciami jazyka alebo jazykovými funkciami rozumieme cieľ výpovede v komunikácii, teda čo dokážeme pomocou jazyka vyjadriť (napr. pomocou slovného spojenia „*nepozdáva sa mi to*“ vieme vyjadriť pochybnosti, nesúhlasné stanovisko, dokonca odmietnutie). Jazykové funkcie sa rozvíjajú spoločne s ostatnými jazykovými kompetenciami (lexika, gramatika, ortografia a pravopis) na príslušnej komunikačnej úrovni, čím sa buduje komunikačný potenciál, či už v ústnej alebo písomnej podobe. Naším cieľom bolo vytvoriť bohatý materiál, ktorý môže v intenzívnejšej miere pomôcť zahrnúť pragmatické aspekty do praktickej výučby slovenčiny pre cudzincov. Spolu s tematickými

a komunikačnými cieľmi sú jazykové funkcie súčasťou nových obsahových vzdelávacích štandardov slovenčiny ako cudzieho jazyka.

Predkladaný materiál na jazykovej úrovni C1 zahŕňa sedem kľúčových funkcií, ktoré sú bližšie špecifikované tzv. mikrofunkciami (prvý stĺpec tabuľky). Pri vymedzení funkcií sa opierame o všeobecné členenie funkcií pre iné jazyky (Threshold, 1990), používané v slovenskom kontexte najmä pri výučbe kurzov na jazykových školách, a ktoré sme prevzali z podkladov Národného inštitútu vzdelávania a mládeže (NIVAM). Obsahová náplň jazykových funkcií pre slovenčinu ako cudzí jazyk je však prvým komplexným spracovaním tohto druhu a zohľadňuje komunikačné potreby cudzinca v súčasnom slovenskom jazykovom prostredí.

Na rozdiel od úrovni A a B sa na pokročilej úrovni C1 objavujú nové funkcie. Tie zodpovedajú jazykovým komunikačným kompetenciám skúseného používateľa jazyka, ktorý dokáže vhodne formulovať komplexne štruktúrované výpovede, dobre ovláda široký a štylisticky rôznorodý lexikálny repertoár a zároveň dosahuje vysoký stupeň gramatickej správnosti. Funkcie jazyka na úrovni C1 si vyžadujú komplexnejšie kognitívne schopnosti, abstraktné myslenie, tvorenie hypotéz a hodnotenia, systematické rozvíjanie argumentov a protiargumentov. Okrem presného vyjadrenia názorov, pocitov, postojov a stanovísk dokáže učitelia sa interpretovať, sumarizovať, hodnotiť fakty, vyjadriť ambivalentné pocity a viesť diskusie na témy aj mimo svojho osobného záujmu či porozumieť zámeru ironického textu a rôznym narážkam.

Rovnako ako v predchádzajúcich publikáciách pre úrovne A1 – A2 a B1 – B2 pri každej funkcii uvádzame jej aplikáciu (konkrétne príklady použitia na danej jazykovej úrovni), *jazykovú dimenziu* (jej lexikálne a gramatické vyjadrenie) a *interkultúrnu dimenziu* (kultúrne aspekty komunikácie súvisiace s vybranou témou). Dôležitá je aj doplnková kategória – *aplikačný kontext*, tzn. v akých komunikačných formách sa funkcie využívajú a aké typy textov sú pre istú funkciu optimálne, napr. odborné, faktografické, argumentačné, právne texty, novinové články, prednášky, prezentácie, vyhlášky, nariadenia a pod.

Prvú kategóriu – *aplikácia funkcie (príklady využitia)* tvoria konkrétne príklady výpovedí v autentických komunikačných situáciách, ktoré majú slúžiť na rozvoj slovnej zásoby a upevňovanie správnych gramatických foriem. Ako príklady

uvádzame buď otvorené, neukončené výpovede (s tromi bodkami na konci), ktoré je možné pružne a tvorivo dopĺňať v závislosti od komunikačných potrieb, záujmov a motivácie učiaceho sa, ako aj špecifických tém a kontextov (napr. *Musíme uznať, že...*), alebo predkladáme uzatvorené výpovede, ktoré je možné ako celok priamo použiť v rozmanitých tematických oblastiach (napr. *Toto presne ko-rešponduje s mojím pohľadom.*). Učiaci sa na pokročilej úrovni dokáže efektívne používať jazyk na rôzne spoločenské účely a zvoliť primeranú úroveň formálnosti podľa okolností, preto sme do aplikácie funkcie zaradili ukážky z vyššieho akademického štýlu (napr. *S ohľadom na uvedené parametre/danú situáciu/skutočnosť...; Niektoré štúdie naznačujú, že môže dôjsť/dochádzať k...*), ako aj škálu idiomatických a hovorových výrazov (*Uvidíme, ako sa to vyvíbi.; Jedna pani povedala...*). V rámci prepojenia jazykových a sociolingválnych kompetencií pokročilý hovoriaci dokáže vnímať humor a iróniu (*Robíte si zo mňa dobrý deň?*), chápať skryté kultúrne odkazy a zachytiť jemné nuansy, dvojznačnosť a implicitné významy slov (*Je to jasné ako facka. To si prestrelil/-a!*). Lexikálne varianty alebo frekventované lexikálne doplnenia uvádzame cez lomku, napr. *Toto si zaslúži hlbšie/dôkladné zamyslenie/zváženie*. Naším zámerom nebolo poskytnúť komplexný zoznam výpovedí vo všetkých komunikačných situáciách, ale vybaviť učiteľov a učiacich sa všeobecnou spôsobilosťou efektívne využívať funkcie jazyka na danej komunikačnej úrovni.

Kategória *jazykovej dimenzie* zahŕňa adekvátne gramatické štruktúry, ktoré sú typické pre vyjadrenie komunikačných zámerov v konkrétnej oblasti. Vzhľadom na to, že pokročilý používateľ jazyka už dostatočne ovláda gramatický systém slovenčiny, vybrali sme len také javy, ktoré sú nutné pre vysoký stupeň gramatickej presnosti. Na morfolologickej rovine ide, napr. o využitie opisného pasíva na vyjadrenie pravdepodobnosti a istoty (*byť podložený, byť založený na*) či používanie prechodníkov (*nehovoriac o, odhliadnuc od, majúc*), ale aj náročnejšie pádové a predložkové väzby; na syntaktickej a štylistickej rovine jazyka je to, napr. tvorba zložených súvetí s vedľajšími vetami (príčinnou, dôsledkovou, predmetovou a pod.) a rôznymi konjunkciami alebo frekventované používanie ustálených slovných spojení, združených pomenovaní a kolokácií (*čerstvá pamäť, v konečnom dôsledku*).

Tretia kategória *interkultúrna dimenzia* slúži na orientáciu v témach a situáciách, v ktorých sa konkrétna jazyková funkcia a jej mikrofunkcie najčastejšie vyskytujú. Nadväzuje pritom na daný okruh tém príslušnej jazykovej úrovne z obsahových vzdelávacích štandardov slovenčiny ako cudzieho jazyka.

Veríme, že publikácia *Jazykové funkcie na komunikačnej úrovni C1* poslúži učiteľom a lektorom ako užitočný pomocník pre výučbovú prax na pokročilej úrovni jazykovej kompetencie i tvorcom učebných materiálov a testov a prispeje k interaktívnej činnostne a komunikatívne orientovanej výučbe slovenčiny ako cudzieho jazyka.

Autorky

1 Vyjadriť postoj

Funkcie jazyka	Aplikácia funkcie (príklady využitia)	Jazyková dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Vyjadriť pravdepodobnosť/ predpoklad</p>	<p>Istota Je viac než isté, že... Som pevne presvedčený/-á o tom, že... Môžem na sto percent vyhlásiť, že... Dospel/-a som k presvedčeniu, že... Máme potvrdené, že to tak je. Je to bez pochyb najlepšie riešenie. Môžeme jednoznačne potvrdiť tieto informácie.</p> <p>Vysoká pravdepodobnosť Je prakticky isté, že... Existuje vysoká pravdepodobnosť, že... Všetko nasvedčuje tomu, že... Dá sa tomu uveriť. Výsledky naznačujú vysoký stupeň pravdepodobnosti. S najväčšou pravdepodobnosťou s tým uspeje. Nepochybne to vyvolá silné reakcie. Ukončíme ten projekt najskôr v budúcom kvartáli. 9 z 10 lekárov/odborníkov sa prihlásilo k tomuto tvrdeniu. Máme obrovskú/približne 80-percentnú šancu na víťazstvo/úspech.</p> <p>Stredná pravdepodobnosť Neviem to povedať na 100 %, ale/jednako však/ ibaže/lenže... Nemožno vylúčiť ani... Treba pripustiť aj možnosť, že... Tretina/Desatina opýtaných verí, že... Nemalo by to presiahnuť 20 %.</p>	<p>verbá a väzby: <i>jestvovať</i> <i>existovať</i> <i>vynárať sa/vynoriť sa</i> <i>vyvolávať/vyvolať + A</i> <i>naznačovať/naznačiť + A</i> <i>odhadovať/odhadnúť + A</i> <i>analyzovať/rozanalyzovať + A</i> <i>racionalizovať + A</i> <i>zvažovať/zvážiť + A</i> <i>vylučovať/vylúčiť + A</i> <i>pripúšťať/pripustiť + A</i> <i>presahovať/presiahnuť + A</i> <i>definovať/zadefinovať (si) + A</i> <i>vyprosovať si/vyprosiť si + A</i> <i>vymedzovať/vymedziť + A</i> <i>rozptyľovať/rozptyliť + A</i> <i>zaslúžiť si + A</i> <i>zapodievať sa + I</i> <i>nasvedčovať + D</i> <i>odmietáť/odmietnuť + A/infinítív</i> <i>ísť o + A</i> <i>nahliadať/nahliadnuť na + A</i> <i>stáť za + A</i> <i>navyšovať (sa)/navýšiť (sa) o + A</i> <i>teoretizovať o + L</i> <i>polemizovať o + L</i> <i>uvažovať o + L</i> <i>uvažovať nad + I</i></p>	<p>Pravidlá komunikácie pri vyjadrení súhlasu alebo nesúhlasu, pri zdvorilom odmietnutí, zmene alebo popretí návrhu, resp. názoru vo formálnom a neformálnom styku.</p>

<p>Predpokladajme, že sa cena navýši o... Dá sa očakávať, že sa dohodneme. To bude najskôr len nejaký výmysel/nezmysel. Je to približný/hrubý odhad. Je to len domnienka. Odhadujem, že sa to uskutoční zajtra. Čo keby sme sa dohodli, povedzme na apríl? Predbežný termín určili na máj. Predbežne sa dohodnime na májovom termíne. Odhadovaná cena je 150 eur. Prípadne/poprípade/eventuálne by som to mohol/-la priniesť zajtra. Možnože/Hádam sa mu/jej to podarí. Ak všetko pôjde podľa plánu, stihnem stanovený deadline. Azda sa nám podarí splniť tieto ciele. Nie je vylúčené, že budeme musieť znovu žiadať o podporu. Je otázne, či sa to bude dať zrealizovať.</p> <p>Nízka pravdepodobnosť Mám podozrenie, že... Existuje mierna/zanedbateľná/nízka/mizivá šanca, že... Nemôžeme jednoznačne/s istotou tvrdiť, že... Nepredpokladá sa úspešné spustenie. Nedá sa zaručiť, že tá metóda bude fungovať. Pravdepodobnosť sa blíži k nule. Šanca je asi 1:10.</p> <p>Všeobecné tvrdenia Nazdávam sa, že... Domnievame sa, že...</p>	<p><i>uvažovať</i> + adverbium <i>zhodovať sa/zhodnúť sa na/v + L</i> <i>rozchádzať sa v + L</i> <i>stotožňovať sa/stotožniť sa s + I</i> <i>zhodovať sa/zhodnúť sa s + I</i> <i>stáť si za + I</i> <i>blížiť sa/priblížiť sa k + D</i> <i>prikláňať sa/prikloniť sa k + D</i> <i>vychádzať z + G</i> <i>rozlišovať/rozlíšiť medzi + I</i> <i>zaradovať/zaradiť + A + medzi + A</i> <i>zaradovať/zaradiť + A + do + G</i> <i>prístupovať/pristúpiť k + D + adverbium</i> <i>určovať/určiť + A</i></p> <p><i>dopadnúť</i> + adverbium</p> <p><i>je potrebné</i> + infinitív <i>je dôležité</i> + infinitív</p> <p>kategoriálne verbá a typické spojenia s verbami <i>zastávať názor</i> <i>brať do úvahy</i> <i>brať na zreteľ</i> <i>klásť si otázky</i> <i>vyvíjajú sa pochybnosti</i> <i>vyvolať pochybnosti</i> <i>pripustiť možnosť</i> <i>vylúčiť možnosť</i> <i>dať za pravdu</i> <i>ubrániť sa dojmu</i> <i>rozlúsknuť problém</i></p>
---	--

	<p>Predpokladajme, že... Je možné predpokladať, že... Vzhľadom na okolnosti sa dá predpokladať, že... Som toho názoru, že... Existuje istá možnosť, že... Pripúšťa sa aj taká možnosť, že... Nemožno vylúčiť tú možnosť, že... Vzhľadom na povahu veci by sme mohli... Ako naznačujú dáta... Mohlo by ísť aj o... Po dlhšej úvahe môžeme povedať/konštatovať, že... Vyplýva to z predbežného odhadu. Táto pravdepodobnosť je podložená štatistickými údajmi. Očakáva sa cca/cirka 10 ľudí.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy Je nad slnko jasnejšie, že... Nie som v obraze. Nemám o tom ani poňatia. Je to bez šance. Je to márne.</p>	<p>neosobné tvary verb a reflexívne pasívum <i>desiť + A + N (desí ma to)</i> <i>znepokojovať + A + N</i> <i>pozdávať sa + D + N (pozdáva sa mi to)</i> <i>javiť sa + D + N</i> <i>vidieť/nevidieť sa + D + N</i></p> <p><i>dá sa predpokladať/určiť, že</i> <i>pripúšťa sa, že</i></p> <p>opisné pasívum <i>byť podložený + I</i> <i>byť založený na + L</i></p> <p>vetné adverbium <i>možno/nemožno</i> + infinitív (<i>nemožno vylúčiť</i>)</p> <p>verbá s konjunkciou <i>ako</i> <i>klasifikovať ako</i> <i>vyhodnotiť ako</i> <i>vnímať ako</i></p> <p>vedľajšie vety s konjunkciou <i>že</i> <i>nazdávať sa, že</i> <i>domnievať sa, že</i> <i>usudzovať/usúdiť, že</i></p>	
<p>Vyjadriť pochybnosti</p>	<p>Síce sa mi to úplne nepozdáva, ale... Existuje/Je/Vynára sa určitá neistota ohľadom... Existujú/Sú/Vynárajú sa isté pochybnosti o... Zistenia síce naznačujú, ale nepotvrdzujú, že... Z dostupných údajov sa nepodarilo overiť, že/či... Vzhľadom na isté pochybnosti by sme mali... Nie je vylúčené, že... Je to otázne/sporné.</p>	<p><i>predpokladať, že</i> <i>naznačovať/naznačiť, že</i> <i>očakávať, že</i> <i>podotýkať/podotknúť, že</i> <i>je/nie je vylúčené, že</i></p>	

Nie je to také jednoznačné.
 Je to vágna formulácia.
 Je to na diskusiu.
 To tvrdenie je diskutabilné.
 Veru, nepozdáva sa mi to.
 To, čo sa deje, mi nedáva zmysel.
 Nemá to logiku.
 Nezníe to úplne presvedčivo.
 Zostáva ešte niekoľko nezodpovedaných otázok.
 Tieto tvrdenia nie sú dostatočne podložené.
 Nemožno sa ubrániť dojmu, že to nie je dostatočne zdôvodnené.
 Nie je jasné, ako ste dospeli k tomuto záveru/
 rozhodnutiu.
 Tieto výsledky spochybňujú to, čo tvrdili.
 Mám isté pochybnosti ohľadom uplatniteľnosti
 výsledkov.
 Ani ich vysvetlenie nerozptýlilo moje pochybnosti
 o správnosti riešenia.
 Je to účinná stratégia, ale uvedomujeme si jej
 nedostatky.
 Súčasné poznatky nie sú dostatočné.
 Táto hypotéza by mala byť predmetom diskusie.
 Nie som si istý/-á, či je to v súlade so zákonom/
 s pravidlami.
 Nebol/-a by som si tým taký/-á istý/-á.
 Chýbajú nám dostatočné/potrebné informácie.
 O relevantnosti dôkazov sa dá pochybovať.
 Nemáme dostatok jednoznačných dôkazov
 na podporu tohto tvrdenia.
 Nejestvujú na to žiadne dôkazy.
 Nemôžem/Neviem sa s tým akosi stotožniť.

prefixy verb *pod-, pre-, pri-...:*
podložiť, predložiť, vyhlásiť, prihlásiť,
presiahnuť, dosiahnuť

kompletný deklinačný systém,
 nepravidelné tvary, varianty, dublety

kompletný konjugačný systém,
 nepravidelné tvary

kompozitá, zložené slová
pravdepodobnosť, vierohodné,
dôveryhodnosť, zmysluplný

substantivizované adjektíva
 a ich deklinácia
(10 percent opýtaných/oslovených)

adverbiá *nepochybne, rozhodne, vysoko,*
zásadne, jednoznačne

numeráliá a ich deklinácia, zlomkové
pätina, osmina, desatina,
 čítanie matematických údajov, pomerov,
 desatinných čísel
dva ku desiatim, osemdesiat na dvadsať,
osem celých dve desatiny

podielové spojenia s radovými
 numeráliami *po prvé, po druhé*

konjunkcia *zatiaľ* čo v podradovacích
 súvetiach

konjunkcie *čím* + komparatív,
tým + komparatív

1 Vyjadriť postoj

	<p>Dáta ohľadom... sú nejednoznačné. Nie sú dostupné relevantné dáta. Nejak/Nejako sa mi to nepozdáva. Vyvoláva to ďalšie otázky/pochybnosti. To vo mne vyvoláva množstvo otázok/otáznikov. Môže to byť pravda, aj nemusí.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy Som na pochybách. Ak ma pamäť neklame, bolo to inak. Som na vážkach. Necítim sa v tom až tak doma. Mám chrobáka v hlave. To sa mi nejako nevidí. To mi nejako nevychádza. Niečo mi na tom nesedí. Vríta mi to v hlave. Chodí mi to stále po rozume. On/Ona sotva niečo videl/-a. Žeby sme niekde urobili chybu? Len či je to ozaj tak?! Ako sa to vezme!</p>	<p>adverbium <i>čoraz</i> + komparatív <i>(čoraz viac, čoraz horšie)</i></p> <p>využitie partikul a ich pozícia vo vete <i>veru, síce, sotva, azda, možnože, hádam, vari, prípadne, poprípade, bezpochyby, eventuálne, najskôr, žeby, povedzme, takpovediac, údajne</i></p> <p>spojenie <i>čo keby</i> a partikula <i>žeby</i> v opytovacej vete vo význame návrhu</p> <p>odvodzovanie medzi slovnými druhmi <i>dôkaz – dokazovať – dokázaný – dokázateľný, predpoklad – predpokladať</i></p> <p>prízvučné tvary pronomín s dôrazom <i>(Mne sa zdá. Mňa zaujalo tvrdenie...)</i></p> <p>objektívny a subjektívny slovosled aktuálne členenie výpovede (východisko – jadro)</p> <p>priradovacie a podradovacie súvetia</p> <p>zložené súvetia</p>	
<p>Presne vyjadriť postoje</p>	<p>Súhlasný postoj Túto oblasť vnímam pozitívne. Presne ako uvádzate, je to kľúčové pre pochopenie problému. Presne to zodpovedá môjmu pohľadu na svet. Úplne sa s vami v tejto veci zhodujem/stotožňujem. Sám/Sama by som to nepovedal/-a lepšie. Vaša kritika je oprávnená.</p>	<p>vetosled</p> <p>ustálené slovné spojenia, kolokácie, združené pomenovania</p> <p>odborné výrazy, cudzie slová</p> <p>slangové, hovorové, expresívne, nespisovné slová</p> <p>kolokvializmy</p>	

V tej veci som zaujal/-a jasné a pevné stanovisko.
Máte moje uznanie.

Nesúhlasný alebo odmietavý postoj

Zásadne nesúhlasím s týmto tvrdením.

Obávam sa, že to nie je akceptovateľné.

Už len uvažovať nad tým je pod moju úroveň.

To je vylúčené.

Absolútne to vylučujem.

Odmietam sa tým zapodievať.

To neprichádza do úvahy.

Je to proti môjmu presvedčeniu.

Svedomie mi to nedovoľuje.

V tomto sa naše postoje rozchádzajú.

Z morálneho/právneho/ekonomického hľadiska je to neprijateľné.

Zdá sa mi to už neprimerané/prehnané.

Nemožno s tým súhlasiť.

Nepripadá mi to vhodné.

Je to obyčajná lož!

Tá záležitosť je mimo môjho záujmu.

Neviem sa zdržať kritiky.

Nejdem sa tým viac zapodievať.

Potvrdenie postoja

Z môjho pohľadu je to...

Hodnotím pozitívne/negatívne, ak...

Ak by som mal/-a hovoriť za seba,...

Skromne podotýkam, že...

Podľa môjho (skromného) názoru...

Ich stanovisko je jasné.

Môj postoj je nemenný.

implicitné/posunuté/naznačené/skryté významy slov

porozumenie kontextových, gramatických a lexikálnych narážok

idiomatické výrazy, frázy a frazeologizmy

posuny vo funkčných štýloch (náučný, administratívny, rečnícky, umelecký, publicistický, hovorový)

správna výslovnosť (rozlišovanie spisovnej a nespisovnej normy), prízvuk, dôraz, melódia a intonácia

Mám o tom jasnú predstavu.
 Držím sa svojej mienky.
 Stojím si za tým, čo som povedal/-a.
 Vytvoril/-a si vlastný obraz o svete,
 a už názor nezmení.
 Od/Zo svojho názoru/zámeru neupustím.
 Ak dovolíte, urobím si vlastný úsudok
 o danej záležitosti.
 Riadim sa vlastným/sedliackym/zdravým
 rozumom.

Neformálne výrazy a frázy

Hovoríš/Hovoríte mi z duše.
 Stojím si za svojím.
 Trvám na svojom.
 Niet inej cesty.
 Bez debaty!
 Takto sa strápníť!
 Je to nanič.
 Dostal/-a košom.
 Nemôžem vám/ti dať za pravdu.
 A čo by som sa tým zapodieval/-a?
 Nebudem čakať so založenými rukami.
 Neverím mu/jej ani nos medzi očami.
 Klame, až sa hory zelenejú/sa práši.
 Ani za svet!
 Ani za nič!
 To by už hádam stačilo!
 Si/Ste úplne mimo/vedľa!
 To je už cez čiaru.
 To je chrapúnstvo.
 To je hrubosť najvyššieho zrna.

Vyjadriť abstraktné myšlienky**Uvažovanie**

V tomto kontexte/smere/zmysle...

Z tohto pohľadu...

Vo vzťahu k tomu by sa dalo...

V naznačených súvislostiach...

Nazdávam sa, že...

Je zrejmé/evidentné, že...

Je potrebné brať do úvahy, že...

Je možno dôležité zvážiť, či...

Uvažujme nahlas/spolu...

Zdá sa mi logické/nelogické, že...

Tento koncept naznačuje, že...

Bez ohľadu na moje pocity/presvedčenie by som...

Polemika je založená na...

Zo širšej perspektívy to vnímam ako...

Javí sa ako vhodné uvažovať aj o...

Za predpokladu, že súhlasíte s tým tvrdením,
musíte sa opýtať aj...

V tejto situácii je nevyhnutné zvážiť...

S prihliadnutím na uvedené skutočnosti
môžeme skonštatovať, že...

Smerodajné je vaše stanovisko.

Prečo by to nemohlo byť aj inak?

Je v poriadku klásť si rôzne/rozličné otázky.

Mohli by sme o tom teoretizovať/polemizovať.

Aj tak sa dá nad tým uvažovať.

Pozrime sa na to racionálne/logicky/bez príkras/
emócií.

Toto si zaslúži hlbšie/dôkladné
zamyslenie/zváženie.

Posudzujem to cez prizmu/optiku skúseností.

Analýza

Ak sa na to pozrieme v širšom kontexte témy...

Pripustíme aj možnosť, že...

Považujem za potrebné uviesť/spresniť/doplniť/dodať...

Stojí za zváženie/prehodnotenie/preskúmanie/overenie, či...

Kladiem si otázku, či/kedy/prečo...

Toto prináša nové dilemy, a síce...

Bez ... to stráca zmysel.

Podme si to rozanalyzovať/racionalizovať.

Má to viacero rovín/aspektov.

Môžeme na to nahliadať z viacerých perspektív.

Budem sa k tomu snažiť pristupovať objektívne/s nadhľadom/s odstupom.

Syntéza

Došli sme k zisteniu/poznaniu/záveru, že...

Ak sa to pokúsime zhrnúť...

Napriek všetkému povedanému platí, že...

Zhrňme si to.

Prečo to muselo takto dopadnúť?

Rozlúskli sme ten problém.

Definovanie

Pod pojmom funkcia rozumieme...

To možno definovať/chápať ako...

Termín ... má v tomto kontexte niekoľko významov.

Najprv si to jasne zadefinujme.

To sa dosť ťažko vymedzuje/definuje.

Dá sa to chápať rôzne.

	<p>Kategorizácia Po prvé..., po druhé... V prvom rade..., v neposlednom rade... Zaradíme to do kategórie/skupiny... Musíme rozlišovať medzi týmito kategóriami... Klasifikujeme to ako... Môže to byť klasifikované ako... Následne to rozdelíme do kategórií/skupín... Vyčleníme podskupiny/subkategórie/ podkategórie... To sa dá zahrnúť do... Môžeme vymedziť/rozlišovať druhy/typy/štádiá... Ďalej to členíme na... Základným kritériom pre... je... Kritériá, ktoré berieme do úvahy, sú... Zaradíme ho/ju medzi najvplyvnejšie osobnosti 20. storočia. Zatiaľ čo prvá skupina súhlasí, druhá je zásadne proti.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy Prišlo mi na myseľ... Musíme brať na zreteľ... Zišlo mi na um... Chodí mi to hlavou už od včera. Musím prísť na koreň veci/tomu na koreň.</p>		
<p>Aplikačný kontext</p>	<p>dialóg, monológ, neverbálna komunikácia ústna a/alebo písomná forma Druhy textov: diskusia, úvaha, opisy zážitkov a udalostí, súkromná korešpondencia, úradná korešpondencia, správy, odkazy, odborné texty, faktografické/argumentačné/právne texty, novinové články, prednášky, prezentácie, vyhlášky, nariadenia a pod.</p>		

2 Vyjadriť pocity a reagovať na ne

Funkcie jazyka	Aplikácia funkcie (príklady využitia)	Jazyková dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Presne a komplexne vyjadriť príjemné pocity</p>	<p>Intenzívne</p> <p>Ohúrilo ma to.</p> <p>Bolo to dychberúce/majestátne/neopísateľné/okúzľujúce.</p> <p>Bolo to veľmi sugestívne.</p> <p>Bolo to také nádherné, až sa mi zatajil dych.</p> <p>Bolo to oslnivo krásne.</p> <p>Dojalo ma to k slzám.</p> <p>Od samej radosti som sa rozplakal/-a.</p> <p>Pozerali sme na to s úžasom.</p> <p>Nevedeli sme sa na ne vynadávať, také boli krásne.</p> <p>S nadšením počúval/-a vážnu hudbu.</p> <p>S chuťou sme sa pustili do práce.</p> <p>Čo sme sa vtedy nasmiali!</p> <p>Neutrálne</p> <p>Je potešiteľné, že...</p> <p>S potešením môžeme konštatovať, že...</p> <p>Je plný/-á elánu/entuziazmu.</p> <p>Doprajem si to potešenie.</p> <p>Doprial/-a som si tú radosť.</p> <p>Smiali sa z plného hrdla.</p> <p>Na tom predstavení sme sa fakt dobre pobavili.</p> <p>Bol to vnútorný pocit naplnenia.</p> <p>Je milovník/-čka opery.</p> <p>Vždy je dôvod na radosť.</p> <p>Naše stretnutie bolo veľmi podnetné.</p> <p>Som živý/-á a zdravý/-á.</p> <p>Vyplatilo sa počkať.</p>	<p>verbá a väzby:</p> <p><i>dopriať si + A</i></p> <p><i>pocitovať/pocítiť + A</i></p> <p><i>zrádzať/zradiť + A</i></p> <p><i>dojímať/dojať + A</i></p> <p><i>rozchodiť + A</i></p> <p><i>predýchať + A</i></p> <p><i>ohurovať/ohúriť + A</i></p> <p><i>desiť/vydesiť + A</i></p> <p><i>prítahovať/pritiahnuť + A</i></p> <p><i>odpuďzovať/odpuďiť + A</i></p> <p><i>znepokojovať/znepokojiť + A</i></p> <p><i>zmocňovať sa/zmocniť sa + A</i></p> <p><i>prenasledovať + A</i></p> <p><i>rozhádzať/rozhodiť + A + I</i></p> <p><i>zaskočiť + A + I</i></p> <p><i>rehoť sa/narehoť sa na + L</i></p> <p><i>baviť sa/pobaviť sa na + L</i></p> <p><i>trápiť sa/natrápiť sa (nad) + I</i></p> <p><i>púšťať sa/pustiť sa do + G</i></p> <p><i>vyvolávať/vyvolať + A + v + L</i></p> <p><i>plakať/zaplakať + adverbium</i></p> <p><i>nevedieť sa vynadávať na + A</i></p> <p>kategoriálne verbá a typické spojenia</p> <p><i>žiariť šťastím</i></p> <p><i>sršať humorom</i></p> <p><i>potlačiť hnev</i></p> <p><i>vyviesť z rovnováhy/miery + A</i></p>	<p>Pravidlá komunikácie pri vyjadrení súhlasu alebo nesúhlasu, pri zdvorilom odmietnutí, zmene alebo popretí návrhu, resp. názoru vo formálnom a neformálnom styku.</p>

Neformálne výrazy a frázy

Ostali stáť v nemom úžase/so zatajeným dychom.

Som z toho vo vytržení.

On/Ona je moje zlatíčko/môj miláčik/chrobáčik.

Zaplavila ma obrovská radosť/vlna šťastia.

Som celý/-á bez seba.

Rehotali sme sa na tom celý večer.

Ide/išlo to ako po masle.

Ide/išlo mi to od ruky.

Bude mi potešením.

Potešenie je na mojej strane.

Skáče od radosti.

Úplne sa vznášal/-a.

Usmialo sa na nich šťastie.

To mi odľahlo.

Padlo mi to vhod.

Neviem sa od toho odtrhnúť.

Srší humorom.

Je to ako balzam na dušu.

Zahrialo nás to pri srdci.

Až mi od radosti srdce poskočilo.

Ich slová ma pohladili na duši.

Boli sme šťastím bez seba.

Cítil/-a som motýle v bruchu.

Bol/-a v siedmom nebi.

Žiari šťastím.

Lietal/-a v oblakoch.

Rozplýva sa od šťastia.

vyvaliť oči na + A

priviesť do rozpakov + A

pohladiť na duši

sršať humorom

zatajiť sa dych + D (zatajil sa mi dych)

neosobné formy verb

odľahnúť + D (odľahlo mi)

zamraziť + A (zamrazilo ma)

vyradiť + A (vyradilo ho/ju to)

poraziť + A (porazí ma)

vystrieť + A + N (vystrie ma)

vziať + A + N (vzalo ma to)

dolahnúť na + A + N (dolahlo to na mňa)

hnusiť sa + D + N (hnusí sa mi to)

zmietat' + I + N

prišlo mi to + adjektívum

ostalo mi + adverbium

padlo mi to + adverbium

vyplatiť sa + infinitív

byť + D + adverbium (bolo/je mi nevoľno)

byť + D + adjektívum (nie je mi jasné)

chcieť sa + D + infinitív

(chcelo sa mi plakať)

dať + D + infinitív v negácii

(nedá mi to spať)

vedľajšie vety s konjunkciou že

(konštatovať, že...)

Presne a komplexne vyjadriť neprijemné pocity**Intenzívne**

Desí/Znepokojuje ma predstava, že...

Je/Bolo to žalostné/zdrvujúce/desivé/hrôzostrašné.

Ostali sme úplne ohromení tým, čo sa stalo/čo sme videli.

Bol/-a som pobúrený/-á tou výstavou.

Je mi clivo/otupno.

Boli sme zronení/zdesení z toho, čo sa stalo.

Bolo to trpké sklamanie.

Sú zarmútení stratou blízkeho.

Ostalo mi z toho zle/nevoľno.

Až ma z toho naplo.

Táto správa ma úplne zdrvila.

Nemôžem si na to ani len spomenúť.

Cítim takú zlosť!

Cítim závrat.

Chcelo sa mi revať.

Pohrdam nimi.

Au, rozbolel ma z toho žalúdok.

Fuj, hnusí sa mi to.

Trápi sa nad svojou rodinnou situáciu.

Trápi ma to.

Doľahlo to na mňa.

Zmocnil sa ich strach.

Horko zaplakal/-a.

Vzdychá, akoby mal umrieť.

Neutrálne

Snažil/-a som sa potlačiť hnev, ale...

Akoby toho doteraz nebolo málo.

Som mierne rozčarovaný/-á tou udalosťou.

epistemická modalita verb

(Má to byť sranda. Muselo to byť strašné.)

sponové verbá *ostať, ostávať* s významom trvanie stavu bez zmeny (*zostal smutný celý čas*) alebo náhla zmena stavu (*ostalo mu zle*)

limitné verbum *ísť (ide ma rozhodiť)*

prefixy verb *roz-, pre-, za-, vy-,...*
(predýchať, rozdýchať, vydýchať sa, zahriať, vynadávať sa, zadávať sa)

deverbatíva a ich deklinácia
(trápenie, sklamanie, pobúrenie, zdesenie, potešenie, ohromenie)

adverbiálie spôsobu, miery, účinku, príčiny, príпустky (*clivo, otupno, oslnivo, vhod, od ruky, od radosti, na zaplakanie, na dne, s potešením, nechtiac, zámerne, úmyselne*)

pádové a predložkové väzby s adjektívami
(rozčarovaný z + G, skormútený z + G, pobúrený + I)

využitie partikúl a ich pozícia vo vete
zároveň, fakt, až

interjekcie *fuj, au, uf, jéj, fíha, ach, och, jaj, joj, hm, ahá, mňam*

pronominá vo funkcii konektorov
(Snažil/-a som sa potlačiť hnev, ale nevedel som sa ho zbaviť.)

Nie som nadšený/-á z toho, čo hovoríš.
 Zradil/-a ma.
 Prerátal/a sa, keď každému veril/-a.
 Nebolo mi do smiechu.
 Vyvoláva to vo mne isté obavy.
 Príde mi to veľmi zaťažujúce/ťaživé.
 Duní mi z toho v hlave.
 Tento rozhovor mi nerobí dobre.
 Takmer som sa neovládol/-la.
 Cítim/Pocitujem nepríjemný tlak na hrudi.
 Situácia je znepokojujúca.
 Musel/-a som vyjadriť/-a svoje znepokojenie.
 Stále ma to prenasleduje.

Neformálne výrazy a frázy

Ešte aj toto!
 Bolo mi/nám to treba?
 Úplne nás to vyradilo.
 Cítim sa pod psa.
 Je mi na figu.
 Je mi ťažko na duši.
 Mňa asi rozhodí!
 Som z toho úplne na dne.
 Som v koncoch.
 Je to na zaplakanie.
 Jeho/Ju to riadne vzalo/zobralo.
 Cítim sa nesvoj/-a.
 Dvíha/Obracia sa mi z toho žalúdok.
 Až ma zamrazilo.
 Ostala len trpká pachuť v ústach.
 Mám pocit, akoby mi vrazil/-a meč do hrude.

slovotvorba – citovo zafarbené slová, deminutíva s príponami (-ček, -ek, -ik, -čík, -ička, -čko), augmentatíva (-isko, -izný, -ánsky)

odvodené vzťahové adjektíva od substantív (zlato/zlatý), verb (hrať/hraný), adjektív (sladký/sladkastý), adverbii (včera/včerajší) pomocou prípon -ov, -in, -í, -ací, -ajší, -ský, -ický, -ný, -ený, -ový, -atý, -itý, -astý, -istý, -avý

personálne pronomína v prízvučnej pozícii (Mňa z neho/nej raz porazí.)

prirovnanie s konjunkciou *akoby* (akoby mal umrieť)

využitie partikul a ich pozícia vo vete *síce, sotva, možnože, hádam, prípadne, poprípade, eventuálne, najskôr, žeby*

slovotvorné rady/hniezda: *dôkaz – dokazovať – dokázaný – dokázateľný*

slovotvorba – tvorba adverbii z adjektív, tvrdá a mäkká výslovnosť koncovky -ne (*nádherné/nádherne, sugestívne/sugestívne*)

objektívny a subjektívny slovosled

pozícia predkloniek a príkloniek

aktuálne členenie výpovede (východisko – jadro)

priradovacie a podradovacie súvetia

zložené súvetia

	<p>Nedá mi to spávať. Som s nervami/so silami na konci. Mal/-a som sto chutí ujsť. Kašľem na to. Môžem sa na to vykašľať. Čo je toto za svet? Môžem sa na to vieš čo. (expres.) Je mi z toho na zvracanie. (expres.) Cítim sa, akoby ma prešiel parný valec. (expres.) Ide ma z toho rozhodiť/poraziť. (expres.) Skoro ma z toho vystrelo. (expres.) Šľak ma ide trafiť. (expres.)</p>	<p>vetosled</p> <p>ustálené slovné spojenia, združené pomenovania, kolokácie, odborné výrazy, cudzie slová</p> <p>slangové, hovorové, nespisovné a expresívne slová</p> <p>kolokvializmy</p> <p>implicitné/posunuté/naznačené/skryté významy slov</p> <p>porozumenie kontextových, gramatických a lexikálnych narážok</p>	
<p>Presne a komplexne vyjadriť ambivalentné pocity</p>	<p>Intenzívne</p> <p>Zmietajú mnou rozporuplné pocity. Zmieta mnou hnev a radosť zároveň. Milujem ho/ju, aj nenávidím zároveň. Som z toho zmätený/-á. Som z toho úplne rozhodný/-á.</p> <p>Neutrálne</p> <p>Neviem v rýchlosti, čo na to povedať. Zaskočili ste ma touto otázkou. Vyvoláva to vo mne zmiešané pocity. Cítim protichodné pocity. Cítim sa rozpoltený/-á. Som z toho v pomykove. Teší sa, ale je znepokojený/-á. Ani neviem, ako to vyjadriť. Vyviedlo ma to z miery/rovnováhy. Nie je mi jasné, ako konať.</p>	<p>idiomatické výrazy, frázy a frazeologizmy</p>	

2 Vyjadriť pocity a reagovať na ne

	<p>Je to dvojsečná zbraň. Nie som si istý/-á, či sa mi tam žiada ísť. Vyvalil/-a na neho/ňu oči. Priviedol/-la ma do rozpakov. Aj keď sa snažíme o dobro, občas niekomu nechtiac ublížime. Musím povedať, zaskočilo ma to. Nedalo sa to popísať slovami. Neviem, či sa mám smiať alebo plakať. Priťahuje ma to, ale zároveň odpudzuje.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy</p> <p>Rozbúchalo sa mi z toho srdce. Bol/-a úplne mimo. Bije sa to vo mne. Bijú sa vo mne dva pocity. Nechal/-a som sa uniesť (emóciami). Je mi to ukradnuté/fuk. To ma dostalo./Dostalo ma to. Je to ako smiech cez slzy. Musím to rozchodiť/predýchať. Najlepšia radosť je škodoradosť. Srdce mi išlo vyskočiť z hrude.</p>		
<p>Aplikačný kontext</p>	<p>dialóg, monológ, neverbálna komunikácia ústna a/alebo písomná forma Druhy textov: súkromná korešpondencia, správy, emaily, odkazy, komentáre, diskusia, príbehy, poviedky, umelecké texty, úryvky z kníh a pod.</p>		

3 Interpretovať, vyhodnocovať a uvádzať súvislosti medzi informáciami

Funkcie jazyka	Aplikácia funkcie (príklady využitia)	Jazyková dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Uviest' súvislosti medzi čiastkovými informáciami	<p>Paralela a analógia</p> <p>Automaticky môžeme očakávať...</p> <p>Môžeme to premostiť...</p> <p>Uvediem analógiu/paralelu...</p> <p>Mali by sme brať do úvahy aj to, že...</p> <p>Existuje jasná korelácia/súvislosť medzi...</p> <p>Táto informácia je úzko spojená s...</p> <p>Tieto dve teórie sú úzko prepojené...</p> <p>Tieto údaje sú v súlade/zhode s...</p> <p>Poukazujeme na komplementárnosť s/medzi...</p> <p>Potvrďujeme koreláciu medzi...</p> <p>Chcel/-a by som poukázať na vzájomné prepojenia medzi...</p> <p>Ukazuje sa vzájomná prepojenosť medzi...</p> <p>Ak to dáme do súvislosti s...</p> <p>Môžeme to usúvzťažniť s...</p> <p>Premostíme na inú tému.</p> <p>To nás privádza k ďalšiemu bodu.</p> <p>Práca nadväzuje na predchádzajúci výskum.</p> <p>Rovnakým spôsobom, aký bol použitý v minulosti, môžeme postupovať aj dnes.</p> <p>Budeme postupovať v rovnakom duchu ako naposledy.</p> <p>Môžeme to vnímať ako zrkadlový obraz toho, čo sa udialo prednedávnom.</p> <p>Na rovnakom princípe funguje aj toto zariadenie.</p> <p>Odlišnosti</p> <p>To nemá nič spoločného s...</p> <p>Je však dôležité rozlišovať medzi...</p>	<p>verbá a väzby:</p> <p><i>predznamenať + A</i></p> <p><i>prekrúcať/prekrútiť + A</i></p> <p><i>rozoberať/rozobrať (si) + A</i></p> <p><i>ponímať/poňať + A</i></p> <p><i>uvádzať/uviest' + A</i></p> <p><i>zhrnúť + A</i></p> <p><i>poskytovať/poskytnúť + A</i></p> <p><i>vnímať + A</i></p> <p><i>odrážať/odraziť + A</i></p> <p><i>naznačovať/naznačiť + A</i></p> <p><i>očakávať + A</i></p> <p><i>formulovať/sformulovať + A</i></p> <p><i>odhalať/odhaliť + A</i></p> <p><i>obsahovať/obsiahnuť + A</i></p> <p><i>opomínať/opomenúť + A</i></p> <p><i>prehliadať/prehliadnuť + A</i></p> <p><i>predkladať/predložiť + A</i></p> <p><i>poznamenávať + A</i></p> <p><i>držať sa + A</i></p> <p><i>zapodievať sa + I</i></p> <p><i>povedať + I (povedať tým)</i></p> <p><i>myslieť + I (myslieť tým)</i></p> <p><i>vyhýbať sa/vyhnúť sa + D</i></p> <p><i>dočkať sa + G</i></p>	<p>Špecifiká pracovného a spoločenského života vo východiskových a cieľových krajinách.</p> <p>Porovnanie publicistických štýlov písomného a ústneho prejavu v cieľových krajinách.</p> <p>Rozvíjanie medziľudských vzťahov v multikultúrnej spoločnosti.</p>

Tieto dva prístupy ponúkajú odlišné pohľady na...
S vedomím týchto odlišností pristupujeme k problému ako...

Medzi týmito prístupmi vzniká napätie.
Názory môžu výrazne/vzájomne kolidovať.

Porovnanie a kontrast

Na jednej strane... na druhej strane...

Na porovnanie možno uviesť...

Tentoraz k tomu budeme pristupovať z iného hľadiska, a to...

V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi počet vzrástol o...

Jeho slová a reči boli v protiklade so skutkami.

V protiklade k všeobecnému presvedčeniu je pravda často menej jednoznačná.

Na rozdiel od tradičných metód využíva inovatívne prvky.

Napriek zjavným podobnostiam by sme našli aj mnohé rozdiely.

Tento prístup predstavuje oproti minulosti obrovský posun.

Táto interpretácia ostro kontrastuje s predchádzajúcou.

Zatiaľ čo prvý pokus bol neúspešný, druhý priniesol očakávané výsledky.

Zatiaľ čo vy chodíte po večierkoch, my sa drvíme na skúšky.

Časové alebo priestorové súvislosti

Ako už bolo povedané/spomenuté...

V nadväznosti na predošlé tvrdenie...

Podme nadviazať na výsledky výskumu, a to...

Nedá mi nespomenúť...

prísť na + A

drviť sa na + A

nadväzovať/nadviazať na + A

poukazovať/poukázať na + A

kašľať/vykašľať sa na + A

rozpamätať sa na + A

odvolávať/odvolať sa na + A

premostiť (na) + A

zmieňovať sa/zmieniť sa o + L

opierať sa/oprieť sa o + L

rozlišovať/rozlíšiť medzi + I

kontrastovať s + I

korešpondovať s + I

usúvzťažniť s + I

privádzať/priviesť k + D

dospieť k + D

vyjadrovať sa/vyjadriť sa k + D

vyplývať/vyplynúť z + G

uťahovať si z + G

predstavovať/predstaviť + A + N

vyčítať + A + N

veštiť + D + A

rozšíriť + A + o + A

pôsobiť + adverbium

udiať sa + adverbium

postupovať + adverbium

poňať + A + adverbium

vnímať + A + adverbium

Nehovoriac o tom, že...
 Nadväzujúc na túto myšlienku...
 Ako sme sa vyššie zmienili...
 Ako už bolo naznačené v úvode...
 Ako som už poznamenal/-a...
 Vo vyššie uvedenom texte...
 Ako predznamenal môj predrečník/predchodca...
 Majúc na pamäti, čo to spôsobilo naposledy...
 Mám ešte v čerstvej pamäti, ako...
 Z predošlých udalostí vyplýva, že...
 Najnovšie dáta dopĺňajú predchádzajúce zistenia tým, že...
 V minulom roku..., v tomto roku...
 Vo vyššie zmienenom článku sa ukázalo...
 Súbežne s prvou etapou projektu prebiehalo plánovanie druhej.
 Súčasne s nárastom cien došlo aj k zníženiu dopytu.
 Po tom, čo rozbehli projekt, dostali vysoké pokuty.
 Vo chvíli/v momente, keď vstúpil/-a do diskusie, stratili nádej na kompromis.
 Kým/Pokiaľ si neprizná zodpovednosť, nemôže nič zlepšiť.
 Ak sa trochu rozpamätáš na našu poslednú debatu, prídeš na to.
 Prejdeme/Prejdime priamo k veci/podstate.
 Kým v horách sa ešte vo veľkom lyžuje, v dolinách už kvitnú snežienky.

Hovorové výrazy a frázy

Aký otec, taký syn.
 Aká matka, taká Katka.
 Aký pán, taký krám.

neosobné formy verb
pozdávať sa + D + N
pripadať + D + N

kategoriálne verbá a typické spojenia

mať na pamäti
brať/vziať do úvahy
viest' k záveru
venovať pozornosť
odrážať potrebu
zodpovedať otázku
zaujať postoj/stanovisko
dať do súvislosti s + I
fungovať na princípe + G
dať za pravdu + D
robiť si srandu z + G

vedľajšie vety s konjunkciou *že*

konštatovať, že
zdať sa, že
naznačovať/naznačiť, že
usudzovať/usúdiť, že
vyznievať/vyznieť tak, že
oceňovať/oceniť, že
ukazovať/ukázať, že
mať pocit, že

verbá s konjunkciou *ako*
ukázať sa/ukazovať sa ako

	Jablko nepadá ďaleko od stromu. Akoby mu/jej z oka vypadol/-la.	opisné pasívum <i>byť napísaný</i> <i>byť doložený + I</i> <i>byť podporený + I</i> <i>byť podložený + I</i> <i>byť prepojený s + I</i> <i>byť považovaný za + A</i> <i>je neprípustné</i> <i>je/bolo povedané</i>	
Zhrnúť informácie	V podstate... Stručne povedané... Summa summarum... Celkovo možno povedať, že... Táto štúdia potvrdzuje... Prišli/došli sme k záveru/názoru/domnienke, že... Ak si to zhrnieme, tak... Na záver možno konštatovať, že... Po zohľadnení týchto faktov môžeme sformulovať záver... Logickým záverom by mohlo byť... Logicky možno dospieť k záveru... To nás vedie k určitému záveru, že/a síce... Toto zistenie nás vedie k záveru, že... Táto myšlienka je kľúčová pre pochopenie... Na základe uvedeného môžeme usúdiť, že... Po dôkladnom zvážení som dospel/-a k záveru... Prezentované tézy sú výsledkom odborného štúdia. V konečnom dôsledku sa to prejavilo vo všetkých sférach. Neformálne výrazy a frázy Podme/Prejdime k meritu/podstate veci. Poviem to v skratke/kocke. Prišli sme na koreň veci/veci na koreň. Nechodme okolo horúcej kaše.	aktívne participiá vo funkcii prívlastku <i>zjednodušujúci, zavádzajúci, znepokojujúci</i> prechodníky <i>majúc, pamätajúc na, nehovoriac o, odhliadnuc od, berúc do, prihliadajúc na, uvedomujúc si</i> modálne adverbiá <i>možno, nemožno, vidno, nevidno</i> litotes na oslabenie významu vo forme dvojitého záporu (<i>nedá mi nespomenúť, nemôžem nesúhlasiť</i>) väzby substantív a adjektív s prepozíciami <i>pohlady na..., súvislosť medzi..., kľúčové pre...</i> adjektívne numerálne prefixy <i>dvoj-, troj-, štvor- (dvojfázový, dvojfarebný, štvorčlenný)</i> viacslovné prepozície/predložkové spojenia <i>v nadväznosti na, nadväzujúc na, v porovnaní s, v súlade s, v zhode s, s vedomím, v protiklade k/s, na rozdiel od, súbežne s, súčasne s, vo vzťahu k</i>	

<p>Interpretovať informácie</p>	<p>Vlastná interpretácia/pochopenie</p> <p>Zdalo by sa, že...</p> <p>Mohlo by sa zdať, že...</p> <p>Mysleli tým, že...</p> <p>Vyznelo to tak, že...</p> <p>Inými slovami...</p> <p>Musíme vziať do úvahy, že...</p> <p>Obzvlášť/Mimoriadne dôležité je...</p> <p>Zámerom autora/-ky bolo...</p> <p>Autor/-ka tým chcel/-a povedať, že...</p> <p>Vnímame tu aj znaky/prvky/náznaky...</p> <p>Táto časť sa dá chápať ako...</p> <p>Na základe týchto informácií možno povedať, že...</p> <p>Z uvedeného možno usudzovať...</p> <p>Nadobudol/-la som presvedčenie, že...</p> <p>Z odpovedí respondentov jednoznačne vyplýva...</p> <p>Hovorím len svoje bezprostredné dojmy.</p> <p>Tieto údaje by mohli odrážať zmenu štruktúry.</p> <p>Rád/Rada by som reflektoval/-a aktuálne spoločenské dianie.</p> <p>Rozoberme si to podrobnejšie/pekne po poriadku.</p> <p>Je tu viacero interpretačných možností, ako tomu porozumieť/to poňať.</p> <p>Vysvetlenie bolo jasné/pochopiteľné.</p> <p>Nemôžeme nesúhlasiť s týmto návrhom.</p> <p>Vyjadrovali sa bez skrytých významov.</p> <p>Uvedenie zdrojov</p> <p>Parafrázujem...</p> <p>Citujem...</p> <p>Údaje z prieskumu zameraného na... naznačujú, že...</p>	<p>prepozícia <i>oproti</i> vyjadrujúca porovnanie (<i>oproti minulému roku</i>)</p> <p>adverbiálie spôsobu a miery <i>nestranne, nezaujato, tendenčne, dostatočne, vzájomne, ostro, vo veľkom, v malom, celkovo</i></p> <p>zdôrazňujúce partikuly <i>práve, priam</i> hodnotiace partikuly <i>ešteže, aspoňže</i></p> <p>odvodzovanie medzi slovnými druhmi (<i>prístup – pristupovať, zmienka – zmeniť – zmienený</i>)</p> <p>numerálne prefixy <i>dvoj-, troj-</i></p> <p>súvetia s porovnávacími konjunkciami <i>ak..., tak; keď..., tak; zatiaľ čo; po tom, čo; kým; pokiaľ aj s temporálnym významom</i></p> <p>jednoduché a zložené súvetia</p> <p>objektívny a subjektívny slovosled</p> <p>aktuálne členenie výpovede (<i>východisko – jadro</i>)</p> <p>vetosled</p> <p>ustálené slovné spojenia, združené pomenovania, kolokácie (<i>čerstvá pamäť, vzájomné prepojenie, v konečnom dôsledku</i>)</p> <p>odborné výrazy, cudzie slová</p> <p>slangové, hovorové, nespisovné a expresívne slová</p>	
--	--	---	--

Vyplyva to z údajov zverejnených na portáli...
 Z dostupných/overených zdrojov vieme, že...
 Ako uvádza spomínaný autor,...
 Podľa verejne dostupných dát...
 Na základe toho, čo nám poskytlí...

Zohľadnenie kontextu

Podľa doterajších zistení...
 V širších súvislostiach vidíme, že...
 Berúc do úvahy...
 Prihliadajúc na...
 Uvedomujúc si...
 Odhliadnuc od...
 Vo vzťahu k...
 V súvislosti s...
 V kontexte/zmysle...
 V tomto poňatí/v takomto chápaní...
 V tomto rozsahu/v takejto šírke...
 Vedci poskytli vyvážený a komplexný pohľad na danú tému.
 Návrhy sa stretli s veľmi pozitívnym ohlasom.
 Je potrebné/bolo by dobré zohľadniť kontext.
 Veštia/Predpovedajú mu/jej sľubnú budúcnosť.
 Obvinenie zamietli pre nedostatok dôkazov.
 Na príčine boli pokazené brzdy.

Neformálne výrazy a frázy

Vrabce čvirikali...
 Jedna pani povedala.
 Prišlo to z čista jasna.
 Prišlo to ako blesk z jasného neba.
 Čítam medzi riadkami.

kolokvializmy

implicitné/posunuté/naznačené/skryté
 významy slov

porozumenie kontextových, gramatických
 a lexikálnych narážok

idiomatické výrazy, frázy a frazeologizmy

Zaujať hodnotiace stanovisko k informáciám**Kladné stanovisko**

Táto analýza prináša mimoriadne cenné poznatky.
Text prináša nové a obohacujúce pohľady na túto tému.

Informácie sú spracované prehľadne a logicky.
Oceňujem, že autor vychádza z overených zdrojov.

Výsledky korešpondujú s dátami, ktoré máme.

Dáta dávajú za pravdu tejto interpretácii.

Zistenia sú doložené vierohodnými údajmi.

Pozorovania sú primerane formulované.

Text vhodne rozširuje diskusiu o ďalšie zdroje.

Názory sú vyvážené a podporené dôkazmi.

Text sa odvoláva iba na relevantné zdroje.

Úvahy autora považujeme za racionálne a podnetné.

Z odbornej perspektívy sa tieto informácie ukazujú ako veľmi dôležité.

Analýza ukazuje, že z medicínskeho hľadiska práve toto pomáha.

Štúdia odhaľuje nové súvislosti, ktoré boli doteraz prehliadané.

Na prvý pohľad to pôsobí vierohodne.

Je to celkom uveriteľné.

Záporné stanovisko

Informácie pôsobia neúplne a jednostranne.

Návrh obsahuje množstvo nepresných údajov.

Tvrdenia v článku nie sú dostatočne podložené empirickými dátami.

Neustále uvádza nepodložené fakty, čo je v tomto type práce neprípustné.

Argumenty nie sú dostatočne podložené.

Autor opomína kľúčové súvislosti, čo jeho text oslabuje.

Autor opomína/prehliada kľúčový aspekt celého konfliktu.

Prezentované závery sú zjednodušujúce až zavádzajúce.

Niektoré tvrdenia nie sú v súlade s dostupnými faktami.

Text sa miestami opiera o subjektívne dojmy namiesto dôkazov.

Prístup pôsobí tendenčne a zaujatým dojmom.

Autor prehliada relevantné alternatívne výklady.

Prezentované dáta nie sú dostatočne overiteľné.

Chýba mi hlbšia analýza a prepojenie s reálnym kontextom.

Neutrálne stanovisko

Tieto názory odrážajú potrebu...

Ak sa na dáta pozrieme z tohto uhla pohľadu,...

Po dôkladnom/hlbšom zvážení text hodnotím...

Ak vezmeme do úvahy klady aj zápory,...

Toto stanovisko odráža potrebu...

Je nutné zhodnotiť klady a zápory tohto javu.

Z mojej perspektívy sa mi to javí takto.

Zohľadňujeme/Zohľadnime pozitívne aj negatívne aspekty danej situácie.

Sú to naliehavé otázky, treba im venovať pozornosť.

Odporúčame zdržanlivosť pri posudzovaní diel.

Vtedajšia kritika mu vyčítala nezrelosť a obmedzenosť.

Text má informačný charakter, jeho závery sú otvorené.

Text ponúka jeden z možných výkladov problematiky.

Informácie sú prezentované bez zjavného hodnotiaceho rámca.
 Výsledky zodpovedajú metodike, ktorú autor zvolil.
 Text je možné vnímať ako príspevok do širšej diskusie.
 Dáta sú interpretované v súlade s bežne akceptovanými postupmi.
 Autori predkladajú dva protichodné pohľady na problematiku.
 Článok predstavuje vecný popis situácie bez výrazných emócií.
 Prezentované informácie možno vnímať ako pracovnú hypotézu.
 Ide o nestranné zhrnutie dostupných údajov.
 Závěry sú v súlade s podobnými výskumami v tejto oblasti.
 Vo vedeckej obci panuje konsenzus v tejto otázke.

Neformálne výrazy a frázy

Ak sa pozriem na to kritickým okom...
 Zahráva sa s ohňom.
 Teraz je na koni.
 To si trafil/-a.
 Trafil/-a do čierneho.
 Trafil/-a klinec po hlavičke.
 V tom sa ani čert nevyzná.
 Je to hotový guláš.
 Pletie piate cez deviate.
 Má to hlavu a päť.
 Treba to/ho/ju brať s rezervou.
 Rozpráva do vetra.
 Mláti prázdnu slamu.
 Tára dve na tri.

	<p>Tára do vetra. Varí z vody. Ťahá to z päty. Myslí si, že pojedel/-la všetku múdrosť sveta. Hovorí ako z veľkej knihy. Je to do očí bijúca lož.</p>		
<p>Vyjadriť iróniu a porozumieť zámeru ironického textu aj narážkam</p>	<p>Vyjadriť iróniu</p> <p>Veľmi vtipné! No/Fakt úžasné! Hneď mám krajší deň. Hneď mi je lepšie. Skvelé, ďalšia schôdza! A taký pekný deň to mohol byť. Ty si skutočný génius! Tento geniálny nápad nás naozaj zachránil. No už sa neviem dočkať. Prečo by sme niečo robili jednoducho, keď to môžeme robiť komplikovane. Keď to ty hovoríš, musí to byť pravda. Ešteže politikom môžeme veriť každé slovo. Prečo by sme sa držali dát a čísel, keď si môžeme vymýšľať.</p> <p>Reagovať na iróniu</p> <p>Chcete tým povedať, že...? Chápem, že narážate na...? Keď to ty hovoríš... Keď si to myslíš... Rob si srandu/žarty z niekoho iného. Aj vy ste si to všimli? Mám sa zasmiať?</p>		

	<p>Nepodpichuj! A teraz vážne. To si zo mňa asi ufahujete. Dokážem čítať medzi riadkami. Neberiem to doslova. Tak to mi odľahlo. To bola nemiestna narážka. Vyhnime sa ironickým narážkam.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy</p> <p>Tak sme sa pobavili... Srandičky, že/čo...? Robíte si srandu? No to je fakt sranda. To je dobrá haluz/dobrý úlet. Čo si včerajší/-ia? Kde to viazne? Robíte si zo mňa dobrý deň? Tuším si objavil/-a Ameriku. Je tak trochu spoločensky unavený/-á. Tak toto ma vôbec netrápi. To je pekný vtáčik. Aký vtipálek/mudrlant! Je múdry/-a ako rádio. Je ako z inej planéty, nikto mu/jej nerozumie.</p>		
<p>Aplikačný kontext</p>	<p>dialóg, monológ, neverbálna komunikácia ústna a/alebo písomná forma</p> <p>Druhy textov: diskusia, správy, emaily, odkazy, komentáre, opisy, formuláre, príbehy, novinové články, prednášky, prezentácie, odborné/faktografické/argumentačné texty, posudky, úvahy, opisy zážitkov a udalostí, súkromná korešpondencia, úradná korešpondencia, umelecké texty a pod.</p>		

4 Vyjadriť možné príčiny a dôsledky, tvoriť hypotézy o príčinách a dôsledkoch

Funkcie jazyka	Aplikácia funkcie (príklady využitia)	Jazyková dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Uvažovať o možných príčinách a dôsledkoch</p>	<p>Príčiny</p> <p>Jedným z dôvodov môže byť...</p> <p>Na príčine/vine môže byť...</p> <p>Príčina môže spočívať v...</p> <p>Príčinu možno hľadať v...</p> <p>Potenciálnou príčinou by mohlo byť aj...</p> <p>Aj toto môže/mohlo byť dôvodom/príčinou/spúšťačom/dôkazom/potvrdením...</p> <p>Jedným z kľúčových faktorov sa zdá byť...</p> <p>Je možné, že jeho neprítomnosť znamená...</p> <p>Zvažujeme, či príčinou nemôže byť aj...</p> <p>Môže to byť podmienené aj nedostatkom zdrojov.</p> <p>Je vcelku možné, že to pochádza/vychádza z neoverených informácií.</p> <p>Nie je vylúčené, že rozhodujúcu rolu zohral moment prekvapenia.</p> <p>Existujú náznaky, že tie rozhodnutia boli ovplyvnené niečím iným.</p> <p>Je možné, že za tým stojí kombinácia viacerých faktorov.</p> <p>Náš neúspech mohol byť spôsobený nedostatočnou koordináciou v tíme.</p> <p>Zdá sa nám/nazdávame sa, že to mohlo byť ovplyvnené nedostatočnou komunikáciou.</p> <p>Teoreticky by mohlo ísť o dôsledok klimatických zmien.</p> <p>Ponúka sa/vynára sa otázka, či za tým stojí aj niekto iný.</p> <p>Nebolo to náhodou preto, že ste sa nedostatočne pripravili?</p> <p>Zatiaľ ostáva otázne/otvorené, či aj toto mohlo byť príčinou nehody.</p>	<p>verbá a väzby:</p> <p><i>spôsobovať/spôsobiť + A</i></p> <p><i>vyvolávať/vyvolať + A</i></p> <p><i>inicovať + A</i></p> <p><i>signalizovať + A</i></p> <p><i>spúšťať/spustiť + A</i></p> <p><i>reflektovať + A</i></p> <p><i>zamietat/zamietnuť + A</i></p> <p><i>vyvracať/vyvrátiť + A</i></p> <p><i>odvodzovať/odvodit + A</i></p> <p><i>odvádzať/odviesť + A</i></p> <p><i>vyvodzovať/vyvodiť + A</i></p> <p><i>zohľadňovať/zohľadniť + A</i></p> <p><i>zvrátiť + A</i></p> <p><i>predpokladať + A</i></p> <p><i>predikovať + A</i></p> <p><i>formulovať + A</i></p> <p><i>zareagovať/reagovať na + A</i></p> <p><i>viest k + D</i></p> <p><i>dochádzať/dôjsť k + D</i></p> <p><i>prispievať/prispieť k + D</i></p> <p><i>vyplývať z + G</i></p> <p><i>vychádzať z + G</i></p> <p><i>naznačovať/naznačiť + D + A</i></p> <p><i>vytvárať sa/vytvoriť sa + A + I</i></p>	<p>Aktuálne dianie v politike cieľových krajín a špecifiká v diskutovaní o týchto témach v multikultúrnej spoločnosti.</p>

Dôsledky

Môže to mať priamy/nepriamy vplyv/
dosah/dopad na...

Môže to pozitívne/negatívne ovplyvniť...

Takéto uvažovanie môže viesť k...

Čo ak to prispeje k...?

Dôsledkom toho by mohlo dôjsť k...

V dôsledku toho môže vzniknúť/hroziť...

Môže to mať za následok...

Toto môže spôsobiť/vyvolať/iniciovať/spustiť...

Môže to signalizovať...

Môžeme očakávať nárast/pokles...

Vzhľadom na aktuálne trendy možno
predpokladať...

Následkom toho zrejme budeme musieť...

Vytvárajú sa tým podmienky na...

To by mohlo dať podnet/impulz na...

Očakávaným výstupom by mohlo byť...

Do budúcnosti môžeme anticipovať, že...

Takéto riešenie môže priniesť zlepšenie/
zhoršenie/zníženie/zvýšenie...

Môže to mať neblahé/nepredvídateľné/
ďalekosiahle následky.

Takéto opatrenie by mohlo mať
kontraproduktívny efekt.

Keď sa u vás zvýšia ceny, tak to pocítíme aj my.

Keby sme to boli vedeli skôr,
bol by býval lepší výsledok.

Neformálne výrazy a frázy

Môže sa to zvrhnúť.

Vymklo sa to spod kontroly.

Uvidíme, ako sa to vyvíbi.

neosobné verbá

zvrhnúť sa na + A

vynárať sa + D + N

vyvíbiť sa + N + adverbium

kategoriálne verbá a typické spojenia

mať za následok

mať následky

mať efekt

dať podnet na + A

mať dopad/dosah na + A

vedľajšie vety s konjunkciou *že*

predpokladať, že

predikovať, že

ukázať sa, že

anticipovať, že

modálne verbá aj v kondicionáli

*dalo by sa, mohlo by sa, malo by sa,
muselo by sa*

vetné adverbium *možno, nemožno*
+ infinitív

minulý kondicionál (*Keby sme to boli vedeli
skôr, bol by býval lepší výsledok.*)

opisné pasíva

byť objavený

byť potvrdený

byť pripravený

byť spôsobený

byť ovplyvnený

byť podmienený

	<p>To neveští nič dobré. Je to ako časovaná bomba. Nevidím to ružovo.</p>	<p>väzby substantív s prepozíciami <i>základom pre..., podnet na..., vplyv na..., dopad na...</i></p>	
<p>Tvoriť hypotézy o príčinách a dôsledkoch</p>	<p>Príčiny</p> <p>Našou (prvou) hypotézou je... Naším východiskovým predpokladom je, že príčinou bolo... Formulujeme predpoklad/hypotézu, že... Existuje dôvodné podozrenie, že... Predpokladáme, že za tým stojí... Na pozadí týchto faktov/súvislostí/okolností sa dá formulovať hypotéza, že... Predpokladáme, že hlavnou príčinou bola nesprávna stratégia. Pracujeme s hypotézou, že išlo o zlyhanie ľudského faktora. Hypoteticky sa odvažujeme tvrdiť, že rozhodnutia boli ovplyvnené momentom prekvapenia. Domnievame sa, že za zlyhaním projektu stála nesprávna interpretácia dát. Naša hypotéza vychádza z predpokladu, že došlo k chybe ešte v prípravnej fáze. Všetko naznačuje, že koreň problému spočíva v organizačnej štruktúre.</p> <p>Dôsledky</p> <p>Ak sa prognózy naplnia, môže to viesť k... Ak sa tieto výsledky potvrdia, ovplyvní to... Teoreticky/Hypoteticky by sa mohlo ukázať, že... Niektoré štúdie naznačujú, že môže dôjsť/dochádzať k... Ak získame relevantné údaje včas, zlepší to...</p>	<p>adverbiá spôsobu <i>teoreticky, hypoteticky, vcelku, výrazne</i></p> <p>viacslovné prepozície/predložkové spojenia <i>na pozadí, v dôsledku, následkom, v súvislosti s</i></p> <p>hovorová partikula <i>náhodou</i> vo význame protirečenia</p> <p>relatívne pronomína <i>aký, ktorý, či, čo</i> v súvetiach</p> <p>prepozície (<i>na, pre, z</i>) na vyjadrenie príčinných a dôsledkových vzťahov (<i>pre nedostatok dôkazov, z prinútenia, na hrmot, na príčine</i>)</p> <p>súvetia s vedľajšou vetou príčinnou, dôsledkovou, predmetovou s konjunkciami <i>že, či</i></p> <p>skratky (<i>napr., a pod.</i>), značky, iniciálové skratky (<i>DPH, SND, OSN</i>), skratkové slová (<i>TANAP</i>)</p> <p>ustálené slovné spojenia, združené pomenovania, kolokácie, odborné výrazy, cudzie slová</p> <p>slangové, hovorové, expresívne a nespisovné slová</p> <p>kolokvializmy</p> <p>implicitné/posunuté/naznačené/ skryté významy slov</p>	

Ak sa predpovede naplnia, vyvolá to...

Ak zohľadníme všetky faktory, zabezpečí to zvýšenie...

Týmto spôsobom by sa situácia mohla výrazne skomplikovať/zjednodušiť/sprehľadniť/...

Aj keď to ešte nevieme jednoznačne povedať/potvrdiť, existuje možnosť, že daný trend povedie k...

Ešte nevieme presne predikovať, čo bude dôsledkom, ale...

Predpokladáme, že za týchto okolností dôjde k nárastu teploty.

Ak neprijmeme zásadné opatrenia, globálne otepľovanie bude nezvratné.

Ak sa situácia nezmení, dôsledky môžu byť nezvratné.

Náš odhad je, že za daných podmienok zvýšenie nepresiahne 3 percentá.

Na základe doterajších zistení vieme predpokladať, že umelá inteligencia nahradí ľudskú prácu vo väčšine odvetví.

Na základe dostupných údajov možno očakávať zásadné zmeny v správaní spotrebiteľov.

Je možné, že pri súčasnom vývoji sa nám potvrdia všetky tri hypotézy.

Očakávame, že v týchto podmienkach budú hypotézy vyvrátené.

Neformálne výrazy a frázy

Kde je dym, tam je oheň.

Bez vetra sa ani lístok nepohne.

Kto druhému jamu kope, sám do nej spadne.

Ako si ustelieš, tak si aj ľahneš/tak budeš spať.

Kto seje vietor, žne búrku.

Aké si navaríš, také budeš jesť.

porozumenie kontextových, gramatických a lexikálnych narážok

idiomatické výrazy, frázy a frazeologizmy

4 Vyjadriť možné príčiny a dôsledky, tvoriť hypotézy o príčinách a dôsledkoch

Aplikačný kontext

dialóg, monológ, neverbálna komunikácia

ústna a/alebo písomná forma

Druhy textov: diskusia, správy, opisy, posudky, recenzie, formuláre, príbehy, novinové články, prednášky, prezentácie, odborné/faktografické/argumentačné texty a pod.

5 Vyjadriť neistotu v názoroch, zdôrazniť svoje presvedčenie a názor, vyjadriť odtiene presvedčenia

Funkcie jazyka	Aplikácia funkcie (príklady využitia)	Jazyková dimenzia	Interkultúrna dimenzia
<p>Vyjadriť sa váhavo, nejednoznačne</p>	<p>Je to len moja domnienka, ale...</p> <p>Neviem to isto, ale/avšak...</p> <p>Musím nad tým porozmýšľať.</p> <p>Nie som o tom veľmi presvedčený/-á.</p> <p>Nuž, mohlo by to byť aj tak.</p> <p>Môže, aj nemusí to tak byť.</p> <p>Na toto nepoznám jednoznačnú odpoveď.</p> <p>Nedá sa na to jednoznačne odpovedať.</p> <p>Nie som si celkom istý/-á, či mám dostatok informácií.</p> <p>Neviem presne, aký postoj zaujať v tejto situácii.</p> <p>Neviem, k čomu sa prikloniť.</p> <p>Zvažujeme viacero možností, ale zatiaľ sme nedospeli k záveru.</p> <p>Je rozumné byť pri tejto interpretácii opatrný.</p> <p>Buďme radšej opatrní pri vyvodzovaní záverov.</p> <p>Nie vždy je analýza dostatočná/postačujúca.</p> <p>Zatiaľ to nie je vedecky potvrdené, takže sa nevyjadrujeme.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy</p> <p>Bude od veci, ak poviem, že...?</p> <p>Čosi sa mi marí.</p> <p>Lámem si nad tým hlavu.</p> <p>Je to zrejme tak, či/alebo?</p> <p>Jedine žeby nie.</p> <p>Daj/Dajte mi chvíľku/minútku/sekundu.</p> <p>Nedal/-a by som za to ruku do ohňa.</p>	<p>verbá a väzby:</p> <p><i>urážať/uraziť (sa) + A</i></p> <p><i>zužitkovať + A</i></p> <p><i>zaoberať sa + I</i></p> <p><i>prispievať/prispieť + I</i></p> <p><i>prisahať na + A</i></p> <p><i>hovoríť za + A</i></p> <p><i>stáť (si) za + A</i></p> <p><i>opierať sa/oprieť sa o + A</i></p> <p><i>zotrvať/zotrvať na + L</i></p> <p><i>zhodovať sa/zhodnúť sa na + L</i></p> <p><i>stotožňovať sa/stotožniť sa s + I</i></p> <p><i>rátať s + I</i></p> <p><i>rozmyšľať/porozmýšľať nad + I</i></p> <p><i>namietat proti/voči + D</i></p> <p><i>odrádzať/odradiť + A</i></p> <p><i>sledovať + A + I</i></p> <p><i>dohladať/vyhľadať + A + v + L</i></p> <p><i>považovať + A + za + adjektívum</i></p> <p><i>vysvetľovať/vysvetliť si + A + adjektívum</i></p> <p><i>znieť + adjektívum/ako</i></p> <p><i>trúfať si + infinitív</i></p> <p><i>dovoľovať si/dovoliť si + infinitív</i></p> <p>vedľajšie vety s konjunkciou <i>že</i></p> <p><i>zdôrazňovať/zdôrazniť, že</i></p> <p><i>uznávať/uznať, že</i></p>	<p>Špecifiká vyjadrenia vlastných názorov a objasňovania významu tak, aby nepôsobili urážlivo a nedochádzalo k nedorozumeniam.</p>

<p>Presvedčivo obhajovať svoj názor</p>	<p>Pokiaľ ide o mňa, trvám na tom, že/aby... Podľa mojej mienky... Mám na mysli predovšetkým... Dovoľte mi zdôrazniť, že... Na základe toho môžem jednoznačne povedať/ tvrdiť, že... Vidím, že je nutné vám vysvetliť... Poviem to ešte inak... Nadobudol/-la som presvedčenie, že... Chcel/-a by som vysloviť presvedčenie, že... Mnohé štúdie/štatistiky hovoria/uvádzajú, že... Vidím, že to musím spresniť/skorigovať. Podľa mňa je to rozhodne tak. Trúfam si povedať, že sa nemýlim. Je to úplne zrejmé/očividné. Tento názor zastávam už dlho. Ešte nikdy som sa v tejto otázke nemýlil/-a. Nenechám sa odradiť. Takéto námietky ma neodradia. V tomto prípade to považujem za potrebné/nutné/podstatné. Bezpochyby/Bez akýchkoľvek pochyb je to tak. Ak mi neveríte, dohľadajte/vyhľadajte si to v slovníku. Mám na to nespochybniteľné dôkazy. Ďalej to už ani nemusíme rozoberať. Zotrval/-a na svojej výpovedi až do konca. Nejde len o môj osobný názor, ale aj o názor ostatných.</p>	<p>neosobné formy verb <i>ísť + D (Ide mi to...)</i> <i>podariť sa + D + N/infinítív</i> <i>maríť sa + D (marí sa mi, že...)</i> kategoriálne verbá a typické spojenia <i>mať na mysli</i> <i>ujasť sa slova</i> <i>vysloviť názor/presvedčenie</i> <i>stáť za zamyslenie/za úvahu</i> <i>dať do pozornosti</i> <i>zastávať názor</i> <i>nadobudnúť presvedčenie</i> kondicionál vo význame želania, návrhu, nutnosti (<i>Čo keby sme sa proti tomu odvolali? Bolo by rozumné sa ozvať.</i>) zdvojená negácia – litotes <i>(Nemôžem nepovedať.</i> <i>Nemôžeme nevidieť.)</i> epistemická modalita verb <i>(Musím namietaať.)</i> neosobné, bezpodmetové zvrtné tvary <i>musí sa, patrí sa, žiada sa</i> opisné pasívum <i>byť publikovaný</i> <i>byť definovaný</i> <i>byť počutý</i> <i>byť zistený</i> <i>byť prečítaný</i></p>	
--	--	---	--

	<p>Neformálne výrazy a frázy Či je to pravda, či nie... Držím sa svojho. Stojím si za svojím. Bije sa do prs. To si teda píš/píšte! Je to jasné ako facka. To je holý fakt! Mám v tom jasno. Je to nad slnko jasnejšie! Presvedčte sa na vlastné oči. Poviem vám/ti to doslova a do písmena. Prisahám na svoju česť, je to pravda!</p>	<p>prefixy verb <i>vyvodzovať/odvodzovať, dohľadať/vyhľadať</i></p> <p>odvodzovanie adjektív – sufix <i>-telný</i>, na vyjadrenie potenciálu/vhodnosti niečoho (<i>nespochybniteľný, nevysloviteľný, nezlučiteľný</i>)</p> <p>posesívne adjektíva a ich deklinácia, <i>s kolegyňinými/kolegovými</i></p> <p>deklinácia reflexívneho pronomina <i>seba</i></p> <p>neurčité pronomína so sufixom <i>-si: ktosi, čosi, kamsi, kdesi, kedysi, akosi, akýsi</i> a ich deklinácia</p>	
<p>Spontánne reagovať na správy a rozhodnutia</p>	<p>Súhlasne/nesúhlasne Žiada sa mi povedať... Patrilo by sa na to reagovať. S tým môžem len súhlasiť. Mne išlo o niečo úplne iné. Tu predsa nejde o tento problém. Ups, toto nevyšlo.</p> <p>Prekvapivo Fíha, s tým som teda nerátal/-a! Čo tým sledujete? Ako si toto mám vysvetliť? To musí byť vtip! To je zlý sen! Tak to už áno! No kto by to bol povedal! Toto sa im podarilo.</p>	<p>adverbiá spôsobu <i>jednoznačne, úplne, nepochybne, výlučne, vyslovene, dôrazne, rozhodne</i></p> <p>viacslovné prepozície/predložkové spojenia v <i>súlade s, s ohľadom na, na základe</i></p> <p>konjunkcie <i>avšak, no, ibaže</i></p> <p>využitie partikúl a ich pozícia vo vete <i>nuž, či, zrejme, bezpochyby, priam, ani, a, ale</i></p> <p>partikuly na vyjadrenie reprodukovanej myšlienky <i>vraj, údajne</i></p> <p>interjekcie <i>ups, fíha, ejha</i></p> <p>prirovnania s konjunkciou <i>ako</i></p> <p>vsuvky, vložené výrazy (<i>myslím, ako som sa už zmienil, úprimne povedané</i>)</p>	

5 Vyjadriť neistotu v názoroch, zdôrazniť svoje presvedčenie a názor, vyjadriť odtiene presvedčenia

	<p>Nejde mi to do hlavy. Čože?! To nemyslíš vážne! O tom ani náznak/ani zmienka/ani zmienky. Ani slova nepovedal/-a.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy A čo by ste ešte nechceli? S týmto na mňa nechodte! Ale nehovor/nehovorte! Ani mäkké f nepovedal. Chod'/Chod'te s tým niekam/kade-ľahšie. Ale chod'/hybaj! Len tak z ničoho nič? To si prestrelil/-a! Strieľaš si zo mňa? A toto ti/vám mám akože veriť?</p>	<p>uvádzacie výrazy na spresnenie výpovede <i>a to, a síce, a teda, to je, to jest, to znamená, inak povedané, respektíve, takpovediac, inými slovami</i></p> <p>zvolacie vety</p> <p>ustálené slovné spojenia, kolokácie, združené pomenovania</p> <p>odborné výrazy, cudzie slová</p> <p>slangové, hovorové, nespisovné a expresívne slová</p> <p>kolokvializmy</p> <p>implicitné významy slov</p> <p>idiomatické výrazy, frázy a frazeologizmy</p>	
<p>Reagovať na vyslovený názor</p>	<p>Súhlasne Uznávam, že... Musíme uznať, že... Máme úplne totožný názor na... Zdieľam váš/tvoj názor. Stotožňujem sa s tebou/vami úplne/takmer vo všetkom. Váš postoj/názor je mi veľmi blízky. Myslím, že sa na tom zhodneme. Presne, ako uvádzate, toto je kľúčový moment. Toto presne korešponduje s mojím pohľadom.</p> <p>Nesúhlasne Nechcem byť netaktný/-á, ale... Nechcem vás/ťa uraziť, ale...</p>		

Nechcem sa vás/ťa týmto dotknúť...
 Nerád/Nerada by som vás/ťa urazil/-a, no...
 Máme na vec odlišný názor...
 Uznávam, treba však pripustiť aj možnosť...
 Môj názor je dosť odlišný od toho vášho.
 Tu predsa nejde o to.
 Mne išlo úplne o niečo iné.
 Tu sa nezhodneme.
 Nezdieľam váš/tvoj názor.
 Dovoľte mi vyjadriť nesúhlasné stanovisko.
 Nezhodneme sa v jedinej veci.
 Tu sa úplne rozchádzame.
 S tým vonkoncom nemožno súhlasiť.
 Kolegyninými/kolegovými pripomienkami sa nebudeme zaoberať.
 Je to nezmyselné tvrdenie, ktoré sa nezakladá na pravde.
 V dostupných údajoch sú protirečenia.
 Protirečíš/Protirečíte si.
 Podľa mňa je to konflikt záujmov.
 Musím proti/voči tomu namietat'.
 Mám isté námietky.
 Zastávam iný názor.
 Pristupujem k tomu inak.
 Tento argument ma nepresvedčil.
 Je to prekrútený fakt.
 Vaše tvrdenie je absurdné.
 Dovolím si kritickú/konštruktívnu poznámku.
 Neprekrúcajte fakty, prosím vás.
 To nestojí za zmienku.
 Nezavádzajte nás!

5 Vyjadriť neistotu v názoroch, zdôrazniť svoje presvedčenie a názor, vyjadriť odtiene presvedčenia

	<p>Vychádzate zo zlých predpokladov. To je čistá fabulácia/manipulácia/špekulácia/konšpirácia. Vaše obavy považujem/nepovažujem za opodstatnené. Čo si to dovoľuješ/dovoľujete?</p> <p>Neutrálne Ak sa k tomu môžem vyjadriť, tak,... To je len tvoj dojem. Toto by mi nenapadlo. Môžete mi ukázať nejaké zdroje, odkiaľ čerpáte informácie? Takto som sa na to nikdy nepozeral/-a. Otázka takto neznela. Rád/Rada by som sa k tomu vyjadril/-a nestranne/nezaujato. Rád/Rada by som prispel/-a svojím názorom, ak môžem.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy Lepšie by som to nepovedal/-a. Tiež si tak hovorím. Zožral/-a som ti to. To máš/máte odkiaľ? Otázka takto nestojí. To/Toto si vyprosím/vyprosujem! Keď myslíš/myslíte. Trafená hus zagágala.</p>		
<p>Vyjadriť sa k odbornej téme</p>	<p>Je všeobecne známe, že... Analýza odhalila, že... Výsledky výskumu boli publikované v štúdiu...</p>		

5 Vyjadriť neistotu v názoroch, zdôrazniť svoje presvedčenie a názor, vyjadriť odtiene presvedčenia

	<p>Opierame sa o fakty/prieskum/výsledky... Na základe počutého/prečítaného súdim/usudzujem, že... Na základe/Podľa zistených údajov sme vytvorili... S ohľadom na uvedené parametre/danú situáciu/skutočnosť... V kontexte doby/dejín/aktuálnej situácie... Táto teória sa opiera o zistený predpoklad, že... Niečo som si k tomu naštudoval/-a, a teda... Rád/Rada by som zužitkoval/-a svoje vedomosti, a teda... Rád/Rada by som reagoval/-la na... Dalo by sa povedať, že... Toto platí všeobecne. Budeme postupovať v súlade s plánom. Dovoľte mi ujať sa slova. To tvrdenie je stále platné. To bolo platné kedysi. Prieskumy hovoria jasne. Je potrebné venovať pozornosť predloženým argumentom a poskytnutým dôkazom.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy Niečo o tom viem. To nie je z mojej hlavy. Učený nikto z neba nespadol. Viem, že nič neviem.</p>		
<p>Aplikačný kontext</p>	<p>dialóg, monológ, neverbálna komunikácia ústna a/alebo písomná forma</p> <p>Druhy textov: diskusia, súkromná korešpondencia, úradná korešpondencia, správy, opisy, príbehy, novinové články, prednášky, prezentácie, odborné/faktografické/argumentačné texty, recenzie, posudky a pod.</p>		

6 Vyjadriť kritické stanovisko a hodnotenie

Funkcie jazyka	Aplikácia funkcie (príklady využitia)	Jazyková dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Vyjadriť kritické stanovisko	<p>Povzbudivé kritické stanovisko</p> <p>Práca naplnila stanovené ciele, navrhujeme však ešte doladiť...</p> <p>Mohli by sme to vylepšiť tak, že sa viac zameriame na...</p> <p>Výskum napreduje správnym smerom, je potrebné ešte doriešiť...</p> <p>Základy máte zvládnuté, je potrebné pridať...</p> <p>Ak zhodnotíme všetky klady a zápory, prevažujú pozitíva.</p> <p>Výsledok je sľubný, stačí dopracovať niektoré detaily.</p> <p>Smerovanie je v poriadku, no oplatí sa prehĺbiť niektoré myšlienky.</p> <p>Máte dobrý základ, na ktorom sa dá ďalej stavať.</p> <p>Ak zapracujete spätnú väzbu/všetky pripomienky, výrazne to zlepší celý projekt.</p> <p>Práca má potenciál, odporúčam však väčší dôraz na argumentáciu.</p> <p>Stačí upraviť jazykový prejav a práca bude veľmi pôsobivá.</p> <p>Problém identifikoval/-a správne, teraz očakávame návrh riešenia.</p> <p>Základné premisy sú správne, ale rozpracovanie si žiada väčšiu hĺbku.</p> <p>Text pôsobí zaujímavo, no miestami by pomohlo viac konkrétnosti.</p> <p>S malými úpravami by to mohlo dosiahnuť výbornú úroveň.</p> <p>Je vidieť úsilie, chýba však precíznejšie dotiahnutie do konca.</p>	<p>verbá a väzby:</p> <p><i>zaznievať/zaznieť</i></p> <p><i>prevažovať/prevážiť + N</i></p> <p><i>absentovať + N</i></p> <p><i>chýbať + N</i></p> <p><i>dopracovať + A</i></p> <p><i>vylepšovať/vylepšiť + A</i></p> <p><i>riešiť/doriešiť + A</i></p> <p><i>prehľbovať/prehľbiť + A</i></p> <p><i>zapracovať + A</i></p> <p><i>doladiť + A</i></p> <p><i>žiadať si + A</i></p> <p><i>rešpektovať + A</i></p> <p><i>umocňovať/umocniť + A</i></p> <p><i>posilňovať/posilniť + A</i></p> <p><i>uchopovať/uchopiť + A</i></p> <p><i>prehliadať/prehliadnuť + A</i></p> <p><i>preukazovať/preukázať + A</i></p> <p><i>dosahovať/dosiahnuť + A</i></p> <p><i>podnikať/podniknúť + A</i></p> <p><i>zvládať/zvládnuť + A</i></p> <p><i>zlyhávať/zlyhať + A</i></p> <p><i>vyjadrovať/vyjadriť + A</i></p> <p><i>oceňovať/oceniť + A</i></p> <p><i>schvaľovať/schváliť + A</i></p> <p><i>skresľovať/skresliť + A</i></p> <p><i>nastavovať (si)/nastaviť (si) + A</i></p> <p><i>zhodnocovať/zhodnotiť + A</i></p> <p><i>uznávať/uznať + A</i></p>	<p>Interkultúrne aspekty pri vyjadrení a prijímaní kritiky a hodnotenia, distingvovaný spôsob vyjadrenia kritiky v závislosti od situácie.</p>

Autor rešpektuje fakty, ich výklad by však mal byť menej selektívny.

Presnejšia definícia kľúčových pojmov by ešte umocnila/posilnila prínos práce.

Väčší dôraz na porovnanie s alternatívnymi teóriami by prácu posunul na vyššiu úroveň.

Podme sa porozprávať o krokoch, ktoré môžeš podniknúť, aby si nabudúce dosiahol/-la lepší výsledok.

Negatívne kritické stanovisko

(kritika, ktorá poukazuje na vážnejšie nedostatky + navrhuje zlepšenie)

Najväčším nedostatkom je nelogická argumentácia, ktorá vyžaduje...

Práca pôsobí ako plagiát bez vlastného prínosu, odporúčame...

Autor/-ka nepreukázal/-a primerané porozumenie danej problematike, potrebujeme...

Chýba konzistentná metodológia a logická nadväznosť, je potrebné...

Vzhľadom na nedostatok presvedčivých dôkazov je nevyhnutné odmietnuť túto teóriu.

Text vykazuje výrazné štylistické aj faktické nedostatky, ktoré vyžadujú dôkladnú revíziu.

V práci absentuje komplexnejšie vysvetlenie, je nevyhnutné prehĺbiť analýzu.

Uvedená formulácia je príliš vágna, je žiaduce ju doplniť.

Tretí odstavec sa úplne vymyká téme/úplne odbočuje od témy, navrhujeme ho odstrániť.

Celá kapitola je bezpredmetná, absolútne nesúvisí so zadanou témou.

Autori prehliadajú protichodné dôkazy, takejto zaujatosti sa treba vyhnúť.

vydávať/vydať + A

ignorovať + A

napredovať + I

vymykať sa + D

čeliť + D

vyhýbať sa/vyhnúť sa + D

zodpovedať + D

zameriavať sa/zamerať sa na + A

považovať za + A

zakladať sa na + L

protirečiť si v + L

zlyhávať/zlyhať v + L

stavať na + L

súvisieť s + I

odbočovať/odbočiť od + G

vyčítať + D + A

zaškodiť + D + N

posunúť + A + na + A

označiť + A + za + A

pôsobiť + adverbium

hodnotiť + A + adverbium

byť zaujatý voči + D

vedľajšie vety s konjunkciou *že*

domnievať sa, že

uznávať/uznať, že

verbá s konjunkciou *ako*

pôsobiť ako

hodnotiť ako

Argumenty sú postavené na nepodložených predpokladoch, dôslednejšia verifikácia by posilnila ich platnosť.

V práci sa opakovane objavujú faktické chyby, ktoré sa dajú odstrániť lepším overovaním faktov.

Dielo nerešpektuje základné akademické štandardy citovania, dôsledné dodržiavanie citačnej normy je nevyhnutné.

Autorom by nezaškodila vyššia miera sebareflexie, vďaka ktorej by kritickejšie posúdili vlastné argumenty.

Text síce má myšlienku, lenže/no/avšak nie veľmi dôvtipnú/duchaplnú.

Je to vágna formulácia.

Takto sa nikam neposunieme, je to neefektívna metóda.

Neformálne výrazy a frázy:

Je to na dobrej ceste.

Určite máte na viac.

Trvá ti to celú večnosť!

Zlyhal/-a na plnej čiare.

Má podrezaný jazyk.

Je to úplne z cesty.

Je to úplný paškvil.

Možno by bolo dobré nastaviť si zrkadlo.

Nedali si s tým veľkú námahu.

Kniha úspešného autora splnila účel, avšak má na viac.

Čakáme na to ako na spasenie.

neosobné tvary verb
pripadať + D + N + adverbium

kategoriálne verbá a typické spojenia
vzniesť námietku

podať výkon

čeliť kritike

mať potenciál

vykazovať nedostatky

vydať stanovisko

spĺňať kritériá

podniknúť kroky

byť hodný uznania

prekonať očakávania

skresľovať/skresliť skutočnosť

trpieť nedostatkom

klásť dôraz na + A

dať si námahu s + I

použitie kondicionálu vo forme návrhu, želania, odporúčania, výzvy alebo ohľaduplnosti voči adresátovi
(*mohli by sme, bolo by dobré, nezaškodilo by*)

opisné pasívum

byť objasnený

byť prepracovaný

vetné adverbium *je vidieť/vidno*

deverbatíva *vyvodzovanie, zlepšenie*

väzby substantív a adjektív s prepozíciami
potenciál na..., zdržanlivosť pri..., zaujatý voči..., kritický voči...

<p>Vyjadriť hodnotiace stanovisko</p>	<p>Kladné hodnotiace stanovisko</p> <p>Je/Bolo to (nesmierne) pôsobivé/pútavé/ pozoruhodné/presvedčivé/podmanivé/brilantné/ obdivuhodné/inšpiratívne/výstižné...</p> <p>Je/Bolo to (pomerne) slušné/obstojné/ dostatočné/vydarené...</p> <p>Schvaľujeme prístup, ktorý...</p> <p>Považujem za dôležité vyzdvihnúť...</p> <p>Je priam žiaduce a bolo by prospešné, aby...</p> <p>Tento prístup je obzvlášť užitočný, pretože...</p> <p>Takýto prístup je veľmi obohacujúci, najmä z pohľadu...</p> <p>Práca je uspokojivá s početnými nedostatkami/ nevyhovujúca s hrubými chybami.</p> <p>Môžeme v tejto súvislosti vydať/potvrdiť súhlasné stanovisko.</p> <p>Táto iniciatíva predstavuje výrazný pokrok v danej oblasti.</p> <p>Ide o vydarený projekt, ktorý spĺňa aj náročné kritériá.</p> <p>Ide o výborný príklad toho, ako spojiť teóriu s praxou.</p> <p>Precízna realizácia projektu je hodná najvyššieho uznania.</p> <p>Oceňujeme to, ako tvorivo sa mu podarilo spracovať zadanie.</p> <p>Schvaľujeme túto premyslenú a dôsledne pripravenú koncepciu.</p> <p>Jeho výkon považujem za mimoriadne presvedčivý.</p> <p>Treba pochváliť predovšetkým vysokú úroveň argumentácie.</p> <p>Svojím zmyslom pre detail prekonali všetky naše očakávania.</p>	<p>hodnotiace prívlastky vyjadrené adjektívami <i>vhodný, presvedčivý, prínosný</i></p> <p>adjektívne zložené slová <i>duchaplný, prvoplánový, ťažkopádny</i></p> <p>adverbiá spôsobu <i>dostatočne, pomerne, relatívne</i></p> <p>relatívne pronomeny <i>ktorý, aký</i> v podradovacích súvetiach a ich deklinácia</p> <p>využitie partikúl a ich pozícia vo vete</p> <p>konjunkcie <i>síce..., ale/no/lenže/avšak...</i>, vyjadrujúce odporovací vzťah s odtienkom príпустky</p> <p>ustálené slovné spojenia, kolokácie, združené pomenovania</p> <p>odborné výrazy, cudzie slová</p> <p>slangové, hovorové, expresívne a nespisovné slová</p> <p>kolokvializmy</p> <p>implicitné významy slov</p> <p>idiomatické výrazy, frázy a frazeologizmy</p>	
--	---	---	--

Hodnotím to ako nadštandardný výstup s výrazným prínosom.

Autorovi sa podarilo obdivuhodne uchopiť zložitú problematiku.

Tento prístup predstavuje výnimočný prínos k riešeniu problému.

Interpretácia je brilantná, ponúka nový uhol pohľadu.

Športovci v aréne podali oslnivý výkon.

Vnímam to pozitívne.

Prácu posudzujeme ako veľmi dobrú s ojedinelými nedostatkami.

Celkom vydarená akcia.

Malo to prekvapivú pointu.

Záporné hodnotiace stanovisko

Je/Bolo to (príliš) povrchné/tendenčné/ťažkopádne/neprehľadné/prvoplánové/skreslené/absurdné...

Považujeme to za nedostatočne zdôvodnené/objektívne/zrozumiteľné/konzistentné/presvedčivé/vyvážené...

Z ekonomického/politického/... hľadiska je to neakceptovateľné.

Dielo nereflektuje realitu...

Považujem za problematické, ak...

Musíme v tejto súvislosti vydať/potvrdiť zamietavé stanovisko.

Nepripadá nám to ako vhodné riešenie vzhľadom na momentálnu situáciu.

Práca pôsobí nedokončene a chýba jej ucelená koncepcia.

Výkon bol pod úrovňou očakávaní, miestami veľmi nepresvedčivý.

Dielo trpí nedostatkom originality,
 chýba mu hĺbka.
 Návrh považujem za nevhodný a nerealizovateľný.
 Ide o veľmi nevydarený pokus o uchopenie
 zložitej témy.
 Autorský prístup je povrchný a neprináša žiadnu
 pridanú hodnotu.
 Úroveň spracovania nezodpovedá požadovaným
 štandardom.
 V texte sa vyskytujú závažné nedostatky
 na viacerých rovinách.
 Autor podľa nás nepreukázal dostatočné
 pochopenie témy.
 Nedostatky výrazne znižujú celkovú hodnotu práce.
 Autori ignorujú kľúčové štúdie v odbore,
 čo jasne dokazuje ich nekompetentnosť.
 Práca výrazným spôsobom skresľuje skutočnosť.
 Obávam sa, že je to pomýlená/mylná predstava.
 Dielo môžeme smelo označiť za prepadák/brak/gýč.
 Prejav rečníkov bol vyslovene povrchný
 a nekompetentný.
 Vidím to ako problematické riešenie/tvrdenie/
 stanovisko.
 Vnímam/Mám taký pocit, že to nie je
 najlepšie riešenie.
 Domnievam sa, že je to pomýlená/mylná
 predstava.
 Nebolo to dostatočne objasnené.
 Vidím istú zaujatosť.
 Skresľuje to skutočnosť.
 Je to skreslené.
 To je bezpredmetné.
 Bolo to prvoplánové.

Nič nové to neprinieslo.
 Kritici to hodnotia ako prepadák/brak/gýč/plagiát.
 Chýba tomu záver/pointa/syntéza.
 Bolo tam zopár prešlapov.
 Má to síce myšlienku, lenže/no/avšak
 nie veľmi dôvtipnú/duchaplnú.
 Ste voči tomu zaujatý/-á.

Všeobecné formulácie

Považujem za dôležité zdôrazniť/komentovať...
 Moja najzásadnejšia pripomienka sa týka...
 Z analýzy vyplýva, že...
 V kontexte... sa javí ako...
 Z tejto perspektívy sa to ukazuje ako...
 Z hľadiska... možno konštatovať, že...
 Z tohto pohľadu...
 Pozitívne možno hodnotiť najmä...
 Vzhľadom na... možno usúdiť, že...
 Pri posudzovaní... treba brať do úvahy...
 Zohľadňujúc..., možno povedať, že...
 V závislosti od kritérií...
 Ak vezmeme do úvahy..., potom...
 Tento prístup vyvoláva otázku, či...
 Môžeme diskutovať o tom, či...
 Nie je jednoznačné, do akej miery...
 Interpretácia závisí od...
 Hodnotenie tejto práce by si žiadalo...
 V dohľadnom čase vydáme/poskytneme
 oficiálne stanovisko.

6 Vyjadriť kritické stanovisko a hodnotenie

	<p>Neformálne výrazy a frázy: Nastavuje vysokú latku pre ostatných. Je to na dobrej ceste.</p> <p>To je otrepaná fráza. Sú to síce pekné reči, ale nič viac. Klobúk dole! Bolo tam zopár prešlapov. Autor určite má na viac. Zlyhal/-a na plnej čiare. Je potrebné pozrieť sa do zrkadla. Nastavili sme mu/jej zrkadlo. Sú to len pekné reči, ale nič viac. Myslí si, že zjedol/-la všetku múdrosť sveta. Má maslo na hlave. Nevie, kde je sever. Robí z komára somára. Počúva jedným uchom dnu, druhým von. Je všetkými masťami mazaný. To je tvrdý oriešok. Tu je kameň úrazu. Padla kosa na kameň. Udrel/-a klinec po hlavičke. Prišli sme si na svoje.</p>		
<p>Aplikačný kontext</p>	<p>dialóg, monológ, neverbálna komunikácia ústna a/alebo písomná forma</p> <p>Druhy textov: diskusia, súkromná korešpondencia, úradná korešpondencia, správy, opisy, príbehy, novinové články, prednášky, prezentácie, odborné/faktografické/argumentačné texty, recenzie, posudky a pod.</p>		

7 Uvádzať komplexné argumenty, zdôvodňovať, presvedčivo obhájiť svoj názor

Funkcie jazyka	Aplikácia funkcie (príklady využitia)	Jazyková dimenzia	Interkultúrna dimenzia
Systematicky rozvíjať argumenty	<p>Začať argumentáciu Uvádzam/Dávam do vašej pozornosti tento fakt... Rád/Rada by som upriamil/-a vašu pozornosť na skutočnosť, ktorá... Vychádzame z predpokladu, že... Východiskom našej teórie je... Nedá mi nezmieniť sa o.../nezapojiť sa do diskusie...</p> <p>Rozvíjať argumentáciu Budeme postupovať od... k... Okrem toho... Berme ohľad na... Dávam na zváženie/do pozornosti... Je dôležité poznamenať, že... V neposlednom rade je veľmi dôležité podotknúť, že... Takisto je dôležité/podstatné/zásadné, čo sme už naznačili, a teda/a síce... Nemôžeme zabudnúť ani na to, že... Ďalším faktorom je aj to, že... Naším cieľom je prispieť k... Pozrime sa na vec inak/tak, že... Jedným z problémov je nedostatok záujmových aktivít, pri ktorých... Tieto úvahy pramenia z... Keďže som ešte nevyčerpal/-a všetky možnosti, vrátim sa k predošlému stanovisku. Pokúsim sa to zdôvodniť racionálne/bez emócií.</p>	<p>verbá a väzby: <i>zdráhať sa</i> <i>odporovať si</i> <i>naskytať sa</i> <i>konštatovať/skonštatovať + A</i> <i>zmieňovať sa/zmieniť sa + A</i> <i>popierať/poprieť + A</i> <i>vyčerpávať/vyčerpať + A</i> <i>zdôvodňovať/zdôvodniť + A</i> <i>uchopovať/uchopiť + A</i> <i>prijímať/prijať + A</i> <i>vylučovať/vylúčiť + A</i> <i>zdôrazňovať/zdôrazniť + A</i> <i>odkrývať/odkryť + A</i> <i>odhaľovať/odhaliť + A</i> <i>vypichnúť + A</i> <i>spočívať v + L</i> <i>zjednocovať sa/zjednotiť sa v + L</i> <i>dostávať sa/dostať sa k + D</i> <i>vychádzať z + G</i> <i>prameniť z + G</i> <i>odhaľovať/odhaliť + A</i> <i>objasňovať/objasniť + A</i> <i>uvádzať/uviesť + A + do + G</i> <i>presvedčať/presvedčiť + A + o + L</i> <i>stotožňovať sa/stotožniť sa s + I + v + L</i> <i>vysvetľovať si/vysvetliť si + A + adverbium</i> <i>mieriť na + A</i></p>	<p>Rozvíjanie argumentácie a vedenie diskusie na rôzne témy s ohľadom na interkultúrne aspekty jednotlivca.</p>

	<p>Uvádzať príklady</p> <p>Konkrétne/Názorne...</p> <p>Pre lepšiu názornosť by som zmienil/-a....</p> <p>Vychádzajúc z Aristotela...</p> <p>Podľa spisov/knÍh/diel Goetheho/Tolstého/Aliho...</p> <p>Bol to Hviezdoslav, kto...</p> <p>Berme na zreteľ aj/napríklad to, že...</p> <p>Upriamujem vašu pozornosť na dôležitý fakt/dôležitú skutočnosť, a to...</p> <p>Aby bol pohľad na problematiku konkrétnejší, uvediem príklad.</p> <p>Podrobnejšie sa budem tomuto javu venovať v nasledujúcom grafe.</p> <p>Navyše, existuje veľmi veľa nástrojov, ako to urobiť/dokázať, a tie vám teraz predstavíme.</p>	<p>neosobné verbá <i>črtať sa</i></p> <p>kategoriálne verbá a typické spojenia <i>uviesť príklad</i> <i>mať v úmysle</i> <i>brať do úvahy</i> <i>brať na zreteľ</i> <i>prejsť k veci/podstate</i> <i>klásť/dať dôraz/akcent na + A</i> <i>upriamiť pozornosť na + A</i> <i>brať ohľad na + A</i></p> <p>vedľajšie vety s konjunkciou <i>že</i> <i>pripustiť/pripúšťať, že</i> <i>poznámenáť, že</i> <i>tvrdiť, že</i> <i>zdôrazniť, že</i> <i>podčiarknuť, že</i> <i>prízvukovať, že</i></p> <p>reflexívne pasívum <i>pokazilo sa</i></p> <p>opisné pasívum <i>byť podložený + I</i></p> <p>prefixy verb <i>prístupovať, postupovať, vyčerpáť, načerpať</i></p> <p>deklinácia substantív cudzieho pôvodu (latinských a gréckych) s koncovkami <i>-us, -os, -es, -as, -e, -i, -y</i></p> <p>kompozitá, zložené slová <i>dôveryhodne</i></p>	
<p>Prijať protiargument, dôvod</p>	<p>Pripúšťam, že...</p> <p>To nepopieram.</p> <p>Úplne to nevyklúčujeme.</p> <p>Povedzme, že máš/máte pravdu.</p> <p>Uznávam, že to mohli byť zmätočné informácie.</p> <p>Dajme tomu, že je to tak.</p> <p>Napokon sme sa dohodli.</p> <p>Máte moje uznanie.</p> <p>Dalo by sa to akceptovať.</p> <p>Aj tak sa to dá povedať/poňať/uchopiť/interpretovať.</p> <p>Do značnej miery sa s tým dá súhlasiť.</p> <p>Preto si myslím, že odpoveď nie je taká jednoduchá.</p> <p>Ako vidíme, musíme brať do úvahy veľa/množstvo faktorov.</p>	<p>reflexívne pasívum <i>pokazilo sa</i></p> <p>opisné pasívum <i>byť podložený + I</i></p> <p>prefixy verb <i>prístupovať, postupovať, vyčerpáť, načerpať</i></p> <p>deklinácia substantív cudzieho pôvodu (latinských a gréckych) s koncovkami <i>-us, -os, -es, -as, -e, -i, -y</i></p> <p>kompozitá, zložené slová <i>dôveryhodne</i></p>	

7 Uvádzať komplexné argumenty, zdôvodňovať, presvedčivo obhájiť svoj názor

	<p>Vyzerá to celkom dôveryhodne. V zásade by to mohlo byť aj tak, ako hovoríte. Keď to poviete takto, dalo by sa súhlasiť. Zrejme som si to zle vysvetlil/-a. Ak sa na to pozriem z tohto uhla pohľadu, tak je to prípustné. Je to vec pohľadu, ale v zásade súhlasím. Presvedčila/Nepresvedčila ma vaša argumentácia.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy Tak to áno/hej.</p>	<p>adverbiá spôsobu <i>teoreticky, hypoteticky, mylne, osobitne</i></p> <p>konjunkcie s vysvetľujúcim významom <i>a to, a teda, totiž</i></p> <p>viacslovné prepozície/predložkové spojenia <i>do súvislosti s...</i></p> <p>relatívne pronomeny <i>ktorý, aký</i> v podradovacích súvetiach a ich deklinácia</p> <p>využitie partikúl a ich pozícia vo vete <i>tak, viac-menej, koniec-koncov</i></p>	
<p>Vyjadriť súhlasné stanovisko</p>	<p>V tomto sa s vami stotožňujem. Najprv som sa zdráhal/-a, ale teraz musím súhlasiť. Pripúšťam, že máte pravdu. Dalo by sa to aj tak povedať. Toto prijímam. Je to pre mňa celkom prijateľné. Dostatočne ste mi to objasnili. Pristúpme k dohode. Považujte túto záležitosť za vybavenú/uzavretú. Vystihli ste to úplne presne.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy V tom sme za jedno.</p>	<p>vsuvky, vložené výrazy <i>na margo, na doplnenie, na vysvetlenie, v podstate, ako som sa už zmienil/-a</i></p> <p>ustálené slovné spojenia, kolokácie, združené pomenovania</p> <p>odborné výrazy, cudzie slová</p> <p>slangové, hovorové, nespisovné slová</p> <p>kolokvializmy</p> <p>implicitné významy slov</p> <p>idiomatické výrazy, frázy a frazeologizmy</p>	
<p>Odpovedať na protiargumenty</p>	<p>Nesúhlasne Mylne predpokladáte, že... Iné štúdie však tvrdia, že... Vychádzate z mylnej domnienky. Vaše tvrdenie neposkytuje dostatok dôkazov. Vaše tvrdenia sa neopierajú o fakty/dôkazy.</p>		

Vaša argumentácia nie je podložená overenými faktami.

Vaše argumenty ma nepresvedčili.

To, čo hovoríte, sú irelevantné argumenty.

Rád/Rada by som vás/ŕa vyviedol z omylu.

Vy si odporujete sám/sama sebe.

Vaše tvrdenia sú protichodné/rozporuplné.

Vaše tvrdenia sa nedajú overiť.

To, čo tvrdíte, sa dá ľahko vyvrátiť.

Je to vyvrátiteľné.

Je to vágna formulácia.

Vy si odporujete.

Chápem váš skepticizmus, ale tu sú fakty, ktoré to vyvracajú.

Dôkazy/Argumenty sú nepresvedčivé.

Prekrúcate fakty.

Je to prekrúcanie faktov.

Neutrálne/váhavo

Naskytá sa mi tu otázka...

Ja sa s týmto tvrdením úplne nestotožňujem, avšak/hoci...

Kam tým mierite?

Nepresvedčili ste ma.

Každý máme svoju verziu pravdy.

Vôbec nie je jasné, čo tým chcete docieľiť/čo tým myslíte.

Je to zjednodušené chápanie.

Nemám sa o čo oprieť, nič zmysluplné ste nepovedali.

Je to tvrdenie proti tvrdeniu.

Už sa tým ďalej nezapodievajme.

Túto možnosť nevylučujem.

	<p>Neformálne výrazy a frázy</p> <p>Figu borovú!</p> <p>Bude v tom nejaký háčik.</p> <p>Nepadlo to na úrodnú pôdu.</p> <p>Nemýľte si pojmy s dojmami.</p>		
<p>Hľadať spoločné stanoviská a prezentovať závery argumentácie, rozhovoru</p>	<p>Spoločné stanoviská</p> <p>Pripustíme, že...</p> <p>Napokon sme sa zjednotili v názore, že...</p> <p>Z toho usudzujeme, že...</p> <p>Z uvedeného vyplýva...</p> <p>Uzavrieme to dohodou.</p> <p>Porovnajme si obe možnosti a nájdime styčné body.</p> <p>Mohli by sme dospieť ku kompromisu/konsenzu.</p> <p>Situácia nie je čiernobiela, nejako sa dohodneme.</p> <p>Podme hľadať priesečníky/prieniky/spoločné body.</p> <p>Existujú silné argumenty na oboch stranách.</p> <p>Hľadáme zmierlivé/zmierlivejšie riešenie.</p> <p>Každá strana nech urobí ústupok.</p> <p>Črtá sa možný kompromis.</p> <p>Každá strana musí ustúpiť, aby sme našli kompromis.</p> <p>Pokiaľ ide o túto problematiku, vieme sa dohodnúť.</p> <p>Záver a rekapitulácia</p> <p>Zhrnieme/Zhrňme si to nasledovne...</p> <p>Tieto úvahy nás priviedli k záveru...</p> <p>Jeho/Jej uvažovanie vyústilo do...</p> <p>Keď si to spätne zrekapitulujem,...</p> <p>Stručne/Sumárne povedané...</p>		

	<p>To by bolo v skratke niečo o...</p> <p>V kocke/V krátkosti by som povedal/-a...</p> <p>Na záver možno skonštatovať, že...</p> <p>Krátko/V skratke zhrnuté...</p> <p>Aby som to zhrnul/-a...</p> <p>Koniec koncov to vychádza takto...</p> <p>Keď zohľadníme všetky odchýlky, vyjde nám výsledok...</p> <p>Celkovo boli akceptované tri návrhy.</p> <p>V podstate bolo povedané všetko.</p> <p>Ešte sme nedospeli k definitívnemu záveru.</p> <p>Ešte nerobme definitívne závery.</p> <p>Predtým, ako prejdem ďalej, rád/rada by som zrekapituloval/-a hlavné body.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy</p> <p>Som rád/rada, že vieme nájsť spoločnú reč.</p> <p>Je potrebné najprv prelomiť/roztopiť ľady.</p>		
<p>Zdôrazniť vyjadrenú myšlienku, problém</p>	<p>Chcel/-a by som ešte otvoriť tému...</p> <p>Chcel/-a by som uviesť do pozornosti...</p> <p>Zamerajte/zamerajme sa na...</p> <p>Zamerajúc sa na...</p> <p>Úvaha je zameraná na...</p> <p>Mám v úmysle...</p> <p>Rád/Rada by som podotkol/-la, že...</p> <p>Nezabudnite si, prosím, všimnúť...</p> <p>Obzvlášť/osobitne si všimnite...</p> <p>Musím zdôrazniť/akcentovať, že...</p> <p>Je dôležité/nevyhnutné/kľúčové zdôrazniť, že...</p> <p>Kladieme veľký dôraz na...</p> <p>Chceli by sme dať dôraz na...</p>		

7 Uvádzať komplexné argumenty, zdôvodňovať, presvedčivo obhájiť svoj názor

	<p>Treba jasne vyzdvihnúť, že... Stojí za to vyzdvihnúť, že... Chcem osobitne podčiarknuť, že... Chcem vám prízvukovať, že... Dávam do vašej pozornosti... To nám odkrýva/odhaľuje významy... Základná myšlienka spočíva v... V tom je pointa. Dostávame sa k pointe.</p> <p>Neformálne výrazy a frázy Toto by som chcel/-a vypichnúť. Poviem to na rovinu/po lopate.</p>		
<p>Aplikačný kontext</p>	<p>dialóg, monológ, neverbálna komunikácia ústna a/alebo písomná forma Druhy textov: diskusia, správy, emaily, opisy, formuláre, príbehy, novinové články, prednášky, prezentácie, recenzie, posudky, odborné/faktografické/argumentačné texty, právnické texty, zmluvy, dohody a pod.</p>		

Použitá literatúra

DOLNÍK, Juraj (ed.): *Morfologické aspekty súčasnej slovenčiny*. Bratislava: Veda, 2010.

van EK, Jan Ate – TRIM, John Leslie Melville: *Threshold 1990*. Cambridge: Cambridge University Press, 1998.

FINDRA, Ján: *Štylistika súčasnej slovenčiny*. Martin: Osveta, 2013.

HRADILOVÁ, Darina a kol.: *CZech it up! Čeština pro cizince. Úroveň C1*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2019.

HRADILOVÁ, Darina – KOPEČKOVÁ, Michaela – SVOBODOVÁ, Jindřiška: *Didaktika češtiny jako cizího a druhého jazyka*. Olomouc: Vydavatelství Univerzity Palackého, 2023.

KAMENÁROVÁ, Renáta: *Substantívne vzory a deklinačný systém v slovenčine z lingvodidaktického hľadiska*. In: *Studia Academica Slovaca*. 44. Eds. J. Pekarovičová – M. Vojtech. Bratislava: Univerzita Komenského, 2015, s. 197 – 217.

KYSELOVÁ, Miroslava – SOJDA, Sylwia: *Uži si slovenčinu! Čítanka s cvičeniami pre stredne pokročilých*. Katowice: Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego, 2019.

PALENČÁKOVÁ, Jana – KESSELOVÁ, Jana – KUPCOVÁ, Jana: *Učíme slovenčinu komunikačne a zážitkovo*. Bratislava: SPN, 2003.

PEKAROVIČOVÁ, Jana (ed.): *Jazykové chyby v slovenčine ako cudzom jazyku na báze akvizitného korpusu*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2024.

PEKAROVIČOVÁ, Jana – ŽIGOVÁ, Ľudmila – MOŠAŤOVÁ, Michaela: *Vzdelávací program Slovenčina ako cudzí jazyk*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2007.

POPOVIČOVÁ SEDLÁČKOVÁ, Zuzana – PIATKOVÁ, Kristína: *Pragmatická gramatika 1*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2021.

Programy nauczania języka polskiego jako obcego poziomy A1 – C2. Kraków: Księgarnia Akademicka, 2016.

RUŽIČKA, Jozef a kol.: *Morfológia slovenského jazyka*. Bratislava: Vydavateľstvo Slovenskej akadémie vied, 1966.

SOKOLOVÁ, Miloslava: *Nový deklinačný systém slovenských substantív*. Prešov: Filozofická fakulta Prešovskej univerzity, 2007.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2017.

Spoločný európsky referenčný rámec pre jazyky: učenie sa, vyučovanie, hodnotenie. Doplňujúce vydanie. Bratislava: Štátny pedagogický ústav, 2022.

ŽIGOVÁ, Ľudmila: *O mennom rode vo vyučovaní slovenčiny ako cudzieho jazyka*. In: *Slovenčina (nielen) ako cudzí jazyk v súvislostiach*. Bratislava: Univerzita Komenského, 2011. s. 157 – 165.

<http://slovníky.juls.savba.sk>

<https://korpus.juls.savba.sk>

Katarína Nevrllová – Katarína Chlpíková – Adela Ismail Gabríková

Jazykové funkcie na komunikačnej úrovni C1 (slovenčina ako cudzí jazyk)

Vydala Univerzita Komenského v Bratislave, 2025
Grafická úprava, návrh obálky: Štefan Podušel

Rozsah 62 strán, 1. vydanie
Vyšlo ako elektronická publikácia

ISBN 978-80-223-6114-9 (tlač)
ISBN 978-80-223-6115-6 (online)

Publikácia **Jazykové funkcie na komunikačnej úrovni C1** je treťou zo série publikácií venovaných funkciám jazyka na úrovniach A1 až C1, ktoré predstavujú metodickú pomôcku pre lektorov a učiteľov slovenčiny ako cudzieho jazyka a tvorcov učebných materiálov v oblasti slovenčiny ako cudzieho jazyka.

Všetky tri publikácie sú výstupom projektu ***Inštitucionalizovanie a podpora jazykového vzdelávania cudzincov***, na realizácii ktorého sa podieľalo centrum Studia Academica Slovaca Filozofickej fakulty UK v Bratislave vďaka podpore Ministerstva školstva, výskumu, vývoja a mládeže Slovenskej republiky a Úradu podpredsedu vlády Slovenskej republiky pre Plán obnovy a znalostnú ekonomiku.

ISBN: 978-80-223-6115-6

9 788022 361156

